

DACIA

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice

Onor. Biblioteca Palatului Cultural
A R A D

Cotidianul Banatului și al Graniței de Vest

Director responsabil: C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:
Pentru țărani Lei 1800
Autorități și comercianți Lei 3000
Instituții și întreprinderi Lei 6000

BUL. REG. MIHAI I, Nr 4, et. 1 și 3
Telefoane:
Directia 48-33
Redacția 16-00
Administrația 50-62
Tipografia 14-69
A r a d
Str. Mărășești Nr. 1. Tel. 11-28

Mareșalul Ion Antonescu este conducătorul indiscutabil al poporului și armatei române

Declarațiile dlui dr. Schmidt. - Toate privirile lumii sunt ațintite asupra atitudinii României. Sud Estul Europei luptă mai departe pentru distrugerea comunismului.

Situația politică

Discursul la radio ținut de d. Churchill este socotit la Wilhelmstrasse ca extrem de slab chiar deșiluzionant. In cele mai importante părți ale lui, discursul e întemeiat numai pe iluzii și nu pe fapte reale. Acest punct de vedere este împărtășit și de presa anglosaxonă și neutră.

In legătură cu aceasta se declară că d. Churchill, nu a spus nimic despre înfrângerile politice externe britanice și nici despre problema poloneză despre „Charta Atlanticului” sau despre așa zisă colaborare a țării.

De asemeni d. Churchill nu a spus nimic despre problema de interes general asupra soartei Europei și a umii în cazul unei victorii a aliaților afirmând că vremurile vor fi prea grele.

Cu privire la progresele militare ale aliaților fie în Italia, fie în combaterea războiului submarin, fie pe frontul de răzăr, la Wilhelmstrasse se declară că situația din Italia se exclude singură din această categorie ca greutatea tehnică în fața cărora submarinele au fost puse deodată, vor fi în curând trecute și ca pretinsă situația primejdioasă de pe frontul de răzăr va fi stăvunită și că prin aceasta vor fi puse bazele ureii dintre cele mai mari victorii din istoria omenirii.

Dacă prim-ministrul britanic anunță că e senzație un plan economic pe patru ani ale cărui amănunte se apropie foarte mult de măsurile național-socialiste la Berlin, se crede că se poate a trage atenția că același d. Churchill care în 1939 la începutul războiului rom-bate metodele național-socialiste, acum le anunță ca mari creații ale politice sale interne.

Lupa cum se declară la Wilhelmstrasse terminând întunecatele previziuni ale d-lui Churchill cu privire la irvăzie, nu pretind o luare de poziție din partea cercurilor politice germane. Se reaminteste totuși că chiar d. Churchill a spus despre această temă mai înainte lucruri mult mai pozitive și mai esențiale.

Agencia DNB, comunică: După cum anunță agenția Exchange Telegraph, redactorul politic al ziarului Observer crede că d. Eden va părăsi în curând ministerul de externe, dar va păstra conducerea Camerei Comunelor.

D. Eden este învinuit că nu s'a vrătat capabil să traseze o linie clară a politicei externe. Deasemenea este învinuit că a permis să se ia hotărări de politică externă foarte critice în conferințele Churchill-Stalin-Roosevelt, desi vestele hotărări erau luate din motive militare, peste capul ministrului de externe. Se pare deci că conferințele dela Cairo și Teheran au însemnat mai mult decât cea dela Moscova.

Purtătorul de cuvânt al guvernului a anunțat că d. Silva de Costa, căpitan în armata portugheză, a sosit la 19 Martie în insula Timor pentru a studia situația de acolo și a face un raport guvernului său, în urma invitației făcută de guvernul japonez guvernului portughez.

Berlin, 28 (Ep.) — CU PRIVIRE LA O ȘTIRE DIN SURSA INAMICA DESPRE UNELE CURENTE OPOZIȚIONISTE IN ROMANIA, MINISTRUL PLENIPOTENȚIAR DR. SCHMIDT A DECLARAT CU TOATA HOTĂRIREA CA MAREȘALUL ANTONESCU ESTE ȘI VA RAMANE CONDUCĂTORUL INDISCUȚABIL AL ROMÂNIEI. EL A CARACTERIZAT ȘTIREA AMINTITA CA O PARTE A REPERTORIULUI DUPA CARE SE LANSEAZĂ ȘTIRI DE DISENSIUNI IN SUD-EST. BĂRBATUL CARE ARE CONDUCE-REA INDISCUȚABILĂ A ROMÂNIEI ȘI IN SPATELE CĂRUIA STAU POPORUL ȘI ARMATA ȘI CARE A DESĂVĂRȘIT ENORME PERFORMANCEE, ESTE MAREȘALUL ANTONESCU.

Toate privirile lumii sunt ațintite acum asupra atitudinii României

București, 28. — S. P. P. transmite: O corespondență din Berlin apărută într'un mare ziar din capitală, afirmă că la Berlin se crede că România a ajuns acum pe primul plan al luptelor dintre două lumi și toate privirile sunt ațintite asupra atitudinii ei.

Articolele publicate de presa din București sunt considerate la Berlin ca expresiunea unui popor complex unit în intențiile sale și care este ferm decis să lupte împotriva bolșevismului și să nu cedeze nici o jertfă pentru realizarea acestui scop.

Popoarele din Sud-Estul european luptă împotriva comunismului

București, 28. — S. P. P. transmite: Din Berlin se anunță că în legătură cu observația dlui Churchill că în sectorul de sud-est ar fi un haos, d. dr. Pau Schmidt, șeful presei din ministerul de externe a declarat:

„D. Churchill nu a fost în Europa de Sud-est, eu însă da. Cuvintele mele pot fi controlate, ale sale însă nu. Eu nu am observat nimic despre haos. La Budapesta am găsit o situație, care dacă nu aș

fi știut despre evenimentele în curs, nu aș fi putut observa nimic neobișnuit”.

Purtătorul de cuvânt al ministerului de externe german a scos în evidență voiața popoarelor din sud-est, de a se organiza și lupta cu mai multă hotărâre împotriva bolșevismului. Noul cuvânt ungar, exprimă viața poporului care a înălțat clirea de politicienisti și înstrăinați care se opuneau colaborării și acum cer lichidarea problemei evreiești.

Remanierea cabinetului englez ?

Amsterdam, 28 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

După cum anunță serviciul britanic de informațiuni „Daily Mail face aluzie la posibilitatea înlocuirii dlui Eden ca ministru de afaceri streine, prim-președintele camerei lordilor și ministru al domeniilor lordul Cranborne în cadrul unei mici regrupări a cabinetului.

Ziarul crede că d. Eden în virtutea angajamentelor sale simultane ca leader al camerei comunelor și ca membru al cabinetului de război este surmenat și că se consideră că utilă eliberarea sa de în-

laturile pe care le are la Foreign Office.

D. Eden va avea în acest caz posibilitatea de a se consacra într'o mai mare măsură rolului sau de leader al camerei comunelor dat fiind că prezenta lui este mai indispensabilă ca niciodată. D. Eden a rămas să-și păstreze locul în cabinetul de război.

Ministrul de stat Lawestee candidaș pentru postul de purtător de cuvânt oficial în camera comunelor.

Remanierea cabinetului ar cuprinde și numirea unui nou titular la ministerul de agricultură.

Ce crede serviciul britanic de informații

Amsterdam, 28 (Rador). — Serviciul britanic de informații află din „sursa competentă” că nici o hotărâre nu a fost luată până acum în ce privește o remaniere la Foreign Office. Dacă d. Eden și-ar da seama că cele două posturi ale

sale, acela de ministru al afacerilor străine și de leader al camerei comunelor sunt prea mult pentru el, ar părăsi mai degrabă ultimul post decât pe cel de ministru al afacerilor străine.

Criminalul Petiot voia să-și instaleze un frigorifer pentru conservarea victimelor

PARIS, 28. (Ep). Dr. Petiot, asasinul din Rue de Lesueur a plănuit instalarea unui frigorifer regulat pentru cadavrele celor asasinați. Acest fapt l'a comunicat fostul coleg de școală a lui Petiot, inginerul Wenillot, unul din numeroșii martori citați la poliție. Eu l'am cunoscut foarte bine pe dr. Petiot a declarat Wenillot, care înainte cu 10 luni m'a rugat să-i instalez în casa din Rue Lesneur Nr. 21 un frigorifer cu o capacitate de 4 m³ care

trebuia să aibe o temperatură constantă de — 10 grade. Eu nu am dat nici un curs propunerii lui Petiot. Azi îmi dau seama că Petiot voia să instaleze o astfel de cameră în care puteau să aibe loc mai multe persoane pentru a conserva victimele lui. După patrușprezece zile dela descoperirea erimei, asasinul circula încă liber. La poliție se aglomerează cazurile în urma cărora funcționarii însărcinați cu cercetarea pornesc pe urme

D. Eden va pleca încurând din Londra

București, 28. — S. P. P. transmite: Din Lisabona se comunică știrea că d. Eden, va pleca din curând din Londra. Nu se știe nimic precis privitor la motivele acestei plecări. Circulă două versiuni: După una din aceste versiuni, d. Eden părăsește ministerul afacerilor externe, iar după alta, d. Eden pleacă undeva în străinătate cu o misiune specială.

Se desminte că d. Eden ar fi demisionat din postul de ministru de externe

București, 28. — S. P. P. transmite: Agenția „avater” a desmățit știrile privitoare la demisia dlui Eden din postul de ministru de externe, arătând că aceste știri s'au născut din aluzia făcută de d. Eden, că ar trebui să fie eliberat de conducerea majorității parlamentare, deoarece lucrările dela externe îl ocupă prea mult.

Sărbii nemulțumiți de căsătoria Regelui Petru

Sofia, 28. (Ep.) — Postul de radio Beirut comunică faptul că o mare parte din sărbii cari trăiesc în străinătate este nemulțumită de căsătoria regelui Petru.

Organizarea noii jandarmerii bulgare

București, 28. — S. P. P. transmite: Din Sofia se anunță că în Bulgaria s'a terminat organizarea noii jandarmerii și Miercuria viitoare se vor constitui unitățile și vor depune jurământul

Ministrul Rusiei de la Sofia a plecat la Moscova

București, 28. — S. P. P. transmite: Din Istanbul se comunică știrea că d. Lagriscif, ministrul Ununii Sovietelor la Sofia, a sosit în localitate și după o conferință cu ambasadorul sovietic la Ankara și-a continuat drumul spre Moscova. Cercurile turce acordă acestei călătorii o deosebită importanță politică.

Mobilizarea polonezilor din orientul apropiat

București, 28. — S. P. P. transmite: Din Sofia se anunță că reprezentanțul din Cairo al guvernului polonez din Londra, a ordonat mobilizarea tuturor polonezilor născuți între 1903 și 1927, care locuiesc în Turcia și Orientul Apropiat.

Avioane sovietice vor aproviziona armata lui Tito

București, 28. — S. P. P. transmite: În curând vor fi trimise în Italia de sud, avioane sovietice care vor face aprovizionarea armatei mareșalului Tito. Se știe că în stațul major al acestei armate, se găsesc ofițeri britanici, americani și sovietici.

greșite. Astfel, poliția criminală din Paris a primit comunicarea din partea unui martor că Petiot se găsește probabil într'o casă din Abailon din apropierea orașului Nantes. O grupă de polițiști de sub conducerea inspectorului Poirier a încercuit Sâmbătă casa din cauză. Acțiunea a decurs tot așa fără rezultat ca și cercetarea din arhivarea arsenalului de origine a asasinului, unde până în prezent nu s'a descoperit nici o urmă.

O pagină de bibliografie bănăţeană

Câteva cuvinte despre condeierul Aurel Cosma de ŞTEFAN GOMBOSIU

Din cauza unei insuficiente și defecuoase difuzări, cartea și în genere scrișul bănăţean, ajunge atât de greu în mâinile cititorilor. Am mai atras atenția asupra acestui lucru și cu alte ocazii, dar din păcate nu s'a produs nici un fel de schimbare. Cartea și slova bănăţeană după ce a văzut lumina tiparului, dispare par'că în aceeași beznă a șertarului de unde autorul și-a scos manuscrisul. Așa se face că abia acum am izbutit, printr'o întâmplare, să găsim „Bibliografia Banatului” a d-lui Aurel Bugariu. N'am putea spune că această lucrare este completă (dealtfel autorul însuși mărturisește acest lucru), dar așa cum este ne pune în față — scrișului bănăţean din ultima vreme — și ne obligă să facem o constatare, pe care am fi doriți să o putem evita: ne pare săracă această „bibliografie” (nu este vina d-lui Bugariu), din care dacă am exclude „almanahurile”, „anuarele”, „călinărele”, și broșurile ticluite cu arăniș scop, nu mai rămâne decât puțin. Dacă și din acest puțin eliminăm lucrările de știință și istorie, mai rămân doar câteva volume, singurele cari alcătuiesc toată zestrea literaturii din Banat dela unire încoace.

De buna seamă noi n'am uitat cunoscutei dicțion latin „non multa, sed multum”, dar cu acest lucru nu ne putem consola totdeauna. Nici lipsa mijloacelor și a editurilor locale, nu o putem considera ca o motivare serioasă, fiindcă gândind acest lucru suntem siliți a presupune că scriitorii bănăţeni au rămas cu operele în manuscris. Iar dacă cu adevărat așa este atunci ne surprinde de ce, a. este opere în manuscris, n'au fost prezentate în „ședințele de cenaclu” („Speiun”, „Fruncea”, S. S. R.-ul bănăţean, etc.) și macar fragmentar publicate în reviste. S'ar fi luat astfel act de existența lor, s'ar fi constat o activitate creatoare și cu atât mai vădită nevoia unei edituri, care prin tipar, să mijlocească legătura între scriitori și publicul cititor. Dar noi nu vrem să ne abatem de la ceea ce ne este înfățișat prin „Bibliografia Banatului” și privim scrișul bănăţean fără a ne plasa pe un punct de vedere critic și mai ales în ceea ce privește literatura.

Cadrul acestei bibliografii bănăţene, prin natura realității constatate, ne impune o oprire asupra operei celui mai productiv condeier. Desigur că lucrările omului de cultură care este d. dr. Aurel Cosma, se remarcă nu numai prin depășirea numerică, în raport cu producția altor scriitori. Diversitatea problemelor și domeniilor de activitate în care acesta ales condeier bănăţean s'a manifestat, dau fără îndoială măsura valorii și a puterii sale de muncă. Cine a urmărit cu grijă gândurile esite de sub teascurile tiparitelor bănăţene și în genere scrișul din această regiune, a putut constata permanenta prezență a operii lui

Aurel Cosma. Fie prin lucrări menite să lămurească în fața lumii, drepturile noastre; fie prin acele valoroase și cuprinzătoare icoane istorice din trecut Banatului; prin impresiile și imaginiile vii, aduse de pe alte meleaguri; prin artă și literatură și în cele din urmă prin o prețioasă contribuție la înțelegerea problemelor de etnografie și folklor.

Ne oprim o clipă la ultimele sale lucrări, la acea trilogie menită să pună în evidență gândirea filosofică populară, din cea mai veche a ei obârșie. Pentru că detășând problema pusă în această trilogie, din cadrul ei mitologic, nu ne rămâne decât să constatăm „gândirea” populară, legată de o serie întreagă de teme. Teme cari foarte bine pot fi prilej de profundă meditație filosofică.

Problema creațiunii lămurită prin exemple de mitologie românească, ne edifică asupra credinței populare în ce privește facerea lumii: a pământului ca ceva real, a cerului ca valori abstracte spirituale, toate proiectate oarecum în cadrul noțiunii de bine și rău („Cosmogonia poporului român”). Și cum este firesc și logic, de aci se trece la elementul de stăpânire a lumii „omul” cu toate acele mituri în legătură cu el și cu toate consecințele primului păcat („Originea omenirii”). Omul, hărăzit a stăpâni pământul, e rob al destinului. Acest destin

i se făurește de către spirite. Toț drumul vieții sale este hotărât de aceste spirite, cari îl conduc spre bine și spre rău. Persistă peste tot această idee fatalistă legată de noțiunea binelui și al răului („Lumea spiritelor”).

Fără îndoială, icoana spiritului și a gândirii populare, poate prilejului și alte lucrări, D. Aurel Cosma, autorul trilogiei de care vorbim: „Cosmogonia poporului român”, „Originea omenirii” și „Lumea spiritelor”, el însuși mărturisește acest lucru. Vorbind despre temele date, autorul spune: „Ele sunt atât de vaste și de minunate, încât fiecare din ele ar putea forma subiect de studiu separat sau de cercetare mai aprofundată. De aceea lucrarea mea nu trebuie privită decât ca o prezentare sintetică, având scopul de a servi ca îndreptar”...

Ne prim aci, încheind cu această mărturisire cuvințioasă și plină de modestie a autorului. Ne oprim pentru că valoarea și vastitatea muncii scrise a acestui fruntas al culturii bănăţene, nu poate fia cuprinsă în cadrul strămt al unui articol.

Nol, împlinindu-ne o datorie și mărturisind o satisfacție, nu facem decât să arătăm aci, că acest harnic și ales condeier, prin opera sa, completează cea mai importantă pagină din bibliografia bănăţeană.

NOTE

În ziarul „Ecoul” d. Ion Mihăileanu, într'un interesant articol intitulat „Reîntorcerea la natură” scrie următoarele:

Influența naturii nu asupra poetului, dar asupra fiecăruia este atât de mare încât diversele ei aspecte s'au transformat în simboluri, omul identificându-și propria lui soartă cu a ei.

Pentru că, să ne înțelegem, natura nu înseamnă numai poezie sau, — dacă orice întâlnire între lumea internă și cea exterioară, orice influență reciprocă între ele, reprezintă o vibrație poetică, — natura devine un element al vieții cu tot coloritul ei. Omul n'a văzut în natură numai forța pe care a căutat s'o domine sau perfecțiunea pe care a admiral-o, ci el a căutat să transpue în ea iubirea, bucuria sau suferința sa. Părăsind noezia pură, el a umanizat-o, a

transformat peisajul muț în semnificație grăitoare, a altot furtunii și vestejirii sbuciumul și durerea sa.

Sunt totuși mulți oameni care au trecut prin farmecele ei, așa cum au trecut poate prin multe împrejurări ale vieții și mai puțin chiar: neînțelegând și necăutând să înțeleagă, nerecepționând și nesimțind, roboți mânaiți de instincte sau de necesități imediate; doar niște mașini complicate și de multe ori încăpătânate, scurgându-și zilele între mecanic și organic. În viața lor de atracții ale lutului, a se opri la natură este o pierdere de timp, un prilej de plictiseală și chiar un fapt de disprețuit. Simțirea naturii a ajuns pentru mulți un sentiment de baijocură, care stă bine numai adolescentului iluzionist sau aioritului de poet.

TEATRUL NAȚIONAL

Joi, 30 Martie 1944, ora 20

TURNUL TEATRULUI M. FILOTTI

cu triumful succes

ROMANȚA

cu: TANTZI COCEA R. BULFINSKY — O. LUNGEANU

Pentru cel mai frumos spectacol al sta giunei numai câteva bilete mai sunt la Agenția Tamașiu. Telefon 50-05

Cronica literară

Gabriel Tepelea: NUVELE

D. Gabriel Tepelea a debutat în literatură încă din 1937, când la Cluj, student fiind, a tipărit un volum de epigrame. Abia în 1943 îl întâlnim din nou cu prilejul editării acelei documentare cărți care a stărnit un mare interes de critică. „Plugarii condeieri din Banat”, care te care, oricum s'ar împărți opiniile, pecețuiește un frumos talent descoperit în ceasul plinei dezvoltări. Este vorba de poetul țaran Ion Frumosu.

Recent, dl. G. Tepelea ne-a făcut o nouă surpriză. A apărut în vitrinele librărilor cu o nouă carte care marchează un punct însemnat în evoluția lui literară. „E un volum de nevelle apărut în colecția „Cartea Refugiaților ardeleni”, și care se situează prin tematica lui lângă întreg scrisul viguros al acestui prozator și gazetar de talent.

Lumea din nvelele d-lui Tepelea, eroii care populează elocotitor toate paginile, este lumea și sunt oamenii către care se îndreaptă toată slova scriitorului arde-

lean. Rupti aproape toți din mediul satului bihorean de sub poalele „Pietrii Craiului”, acolo unde autorul și-a petrecut toată copilăria și adolescența, oamenii aceștia au fost fixați în nuvelele d-lui Tepelea, cu toate păcatele și cu toate calitățile lor, așa cum fixează meșterii penelului pe pânză, figurile în care citești sbuciumul la frângere, ori marea unei seninătăți divine.

Tânăr fiind, dl. Tepelea, n'a cunoscut încă marea experiență a vieții. Elementele autobiografice abundă în toată proza lui, dar ea capătă, prin faptul acesta, valoarea unui document și valabilitatea ei crește astfel.

Cele trei nuvele din volumul de față: „Drum spre țară”, „Nunta de pomină” și „Desoățurare” sunt construite din întâmplări în vâltoarea cărora a fost prins însuși autorul: Ion Hotaru ce nume predestinat pentru drama care fi este sortită! — Se confundă neînțeles cu personalitatea autorului. Câți dintre intelctua-

lii ardeleni nu și aduc aminte de începuturile spinoase ale tuturor copiilor de țărani îndrumați îndată după unire către școlile secundare din Oradea Mare. Li- ceul Gojdu, în 1921—1922, gema de micuții bihoreni îmbrăcați în sumane, ismene și încălțați cu opinci. Printre ei, siluetele plâpânde ale elevilor orășeni, erau ea niște flori de glastră într'o grădina rumeată de florile crescute din rădăcinile zămislite în fundul pământului. Dl. Tepelea a trăit apoi, de bunăseamă, toată gama de bucurii și de suferinți pe care a trăit-o studentul Ion Hotaru la Cluj.

Dar acest Ion Hotaru, pe care îl găsim cel mai caracteristic tip din întregul volum al d-lui Tepelea, poate fi, până la un anumit punct, oricare dintre ardelenii care au trăit sfâșietoara tragedie din 1940. Credem, prin această problemă care se desbăte în paginile nuvelei „Drum spre țară”, că ea este cea mai reușită și mai plină de tumultul unui talent care se anunță viguros, tinzând către masivitatea lui Pavel Dan. Procesul psihic care izbucnește în Ion Hotaru, căsătorit cu Magda Kovacs, o ungoroaică, lau durit fără îndoială toti acei care se identifi- cau cu el în 1940.

Din trecutul satelor bănăţene

Monografia comunei Gherman (Banat)

de: PREOT CAIUS PASCU

In editura „Tipografia Românească” Timișoara, a apărut recent, „Monografia Comunei Gherman”, al cărei autor este harnicul preot CAIUS PASCU, unul dintre preoții condeieri din Banat.

Cartea are mai multe capitole: Așezarea geografică a comunei, istoricul, populația, Biserica, Școala, agricultura, vânăutul, Eroii.

Părintele Caius Pascu, cunoscut publicist, depune de câțiva ani o deosebită stăruință pentru a immortaliza în litera tiparului, trecutul istoric al satelor noastre. Munca D-sale merită aprecierea noastră.

In această „Monografie a Comunei Gherman” Părintele Pascu a reușit să ne facă portretul fidel al acestei comu- ne bănăţene din Sudul Banatului româ- nesc.

E interesantă statistica cu privire la natalitate. Ea nu desminte „zâconul” băștinașilor, credincioși sistemului de „un copil”.

Cele 37 de pagini ale acestei broșuri, prezintă o contribuție meritorie pentru cunoașterea satelor noastre, cu un tre- cut sbuciumat, dar de o finută româ- nească care impune.

„Monografia comunei Gherman”, completează seria celor șapte broșuri ale tânărului preot Caius Pascu, în pa- ginile cărora se ocupă de trecutul româ- nesc al câtorva sate bănăţene.

Pr. HORIA VIȘOIU

CRONICA FILMELOR

SE IMPRĂȘTIE NORII (CAPITOL)

Un film cu subiectul luat din viața țăr- ranilor flamanzi, punând câteva probleme valabile pretutindeni unde se cultivă pământul. Bătrânul proprietar (Paul Wegener) și-a trimis fiul (Paul Klinger) la academia de agricultură, dar nu înțelege să- cedeze nicio parte din atribuțiile sale de șef al fermei. Conflictul merge până la o explozie de violență. Se întrece o idilă între tânărul țaran și o servitoare a fermei (Bruni Löbel). Mama (Maria Koppenhöfer) caută să atenueze conflictele prin bunățatea ei. Jocul unor artiști consacrați de scenă și ecran ca Paul Wegener și Maria Koppenhöfer n'are nevro de elogiu. Și Paul Klinger este cunoscut publicului nostru. O figură nouă și fermecătoare este tânărul Bruni Löbel. O vom revedea cu siguranță. Regia lui Barlog este foarte bună. Fotogra- fia, cu vederi reale de ploaie, este splendi- dă. — In reumat un film excelent, care poate fi văzut cu plăcere de oricine.

(nr. iv.)

Observator fin, intuind lucrurile cu o claritate rară, dl. Tepelea își destășoră povestirea cu o gradare puternică. Toț ce este de prisos cade, firul se împletește normal, simplu către desnodământul pe care-l aștepti ca pe — o furtună.

„Nu-l putea lăsa în voia soartei. Era copilul lui. Va fi învățat să se lapede de țatal său, de neamul său ea de satana. Nu! El va lua cu dânsul!” (pag. 35). „Stai! Se auzi o voce ștreină de bărbat. Să stea? Să se dea prins? El trebuia să meargă dincolo, să lupte, să spele păca- tul rățăciții. Ion Hotaru fugea cu copilul în brațe. Fugea în neștre. O poenitură, două, trei... altele, simți ceva cald la piept, la picioare. Nui nimic. Gonea înainte spre țară. Apoi deodată văzu ce- va roșu, apoi negri, până ochii i se în- frățiră cu noaptea”. (Pag. 37—38).

L-am fixa oarecum, pe dl. Tepelea, pe linia lui Slăveji și a lui Pavel Dan pen- tru pitorescul bucății „Nunta de pomi- nă”. Darul de povestitor, coloritul viu al undelor, eroii care trăiesc și lângă care suferi și te bucuri. Îl situază pe dl. Gab- riel Tepelea printre cei mai talentați pro- zatori din generația tânără de scriitori ardeleni.

Leonida Bradea

La moartea unui prieten...

Tânărul Leandru Bena, fiul fostului director al Conservatorului de Muzică și Artă Dramatică din Cluj, d. Augustin Bena, a murit în urma unei boale necrutătoare, la vârsta de numai 28 de ani, în acest început de primăvară.

Vestea m'a surprins și m'a îndurerat. La a venit pe neașteptate. Îl văzusem cu o lună înainte și vorbisem cu el îndelung, făcând împreună planuri de viitor și împărțându-ne durerile și speranțele. Nici n-aș fi bănuț că vorbeam pentru ultima oară cu el și că nu aveam să-l mai văd niciodată.

Acum veste neașteptată m-a adus aminte de cuvintele adânci și dureroase de adevărate ale lui Vasile Pârvaș, că atunci când moare un om care a trăit o viață lungă și și-a împlinit menirea pe pământ, când întreagă măsura capacității lui de creație, nu e nici pe departe atât de tragic ca atunci când moare un om tânăr, care e deabia la începutul vieții și operei lui. Cu moartea aceluși tânăr se îngroapă o lume întreagă de speranțe. Cine știe ce ar fi putut să producă acel om smuls în floarea tinereții dela împlinirea menirii lui? Cine știe câte lucruri traicnice și opere frumoase ar fi putut el realiza, mai ales când era înzestrat de natură cu daruri sufletești care îl făceau apt pentru aceasta și îndreptăteau cele mai frumoase speranțe...

Leandru Bena era dintre aceștia. Era un tânăr serios, cult și muncitor. Urmas al Politehnicii din București și Arhitectura, și era deci la începutul carierei de arhitect ce i se deschidea înainte cu cele mai frumoase perspective.

Ceeace îl atrăgea mai mult era vechea arhitectură românească. Se ocupa cu studiul istoriei arhitecturii românești și citise operele celor mai competenți autori în această materie (Iorga, Balș, Cantacuzino, etc.). Ne plăcea să vorbim împreună despre dezvoltarea vechii arhitecturii românești și să întârziem asupra exemplarelor ei celor mai remarcabile, scoțând în relief elementele ei de originalitate și descoperind influențele. Avea de gând să se dedice acestei materii și să scrie lucrări originale pe acest teren.

Fiul acestei activități a fost însă jălit de Parcă deabia la începutul ei. Și astfel, o frumoasă vocație a fost înăbușită și o întreagă viitoare producție pe lărmă științifică a fost oprită de a se realiza. O floare a fost smulsă din rădăcina înainte de a se desfășura.

Nu este dat tuturor visurilor să se împlinescă, și adeseori. Destinul împiedică realizarea celor mai frumoase din ele. Din multe flori ce răsar nu toate sunt sortite să rodească. „Multe flori sunt, dar puține rod în lume au să poarte; multe bat la poarta vieții, dar se scutur multe moarte”...

O lacrimă pe un mormânt prea timpuriu deschis m-a adus aminte de toate aceste dureroase adevăruri ale vieții și soartei noastre, jucării în mâna unui trist Destin...

VALERIU ȘOTROPA

VICTIMELE VEZ VIULUI: 40.000 oameni au rămas fără adăpost

MADRID, 28. (Rador). După ultimele știri sosite din Italia de Sud numărul celor rămași fără adăpost în urma erupției Vezuviului se ridică la 40.000 de persoane. În câteva regiuni din jurul Vezuviului a început să plouă cu noroi. Cenușa aruncată de Vezuviu până la o înălțime de trei mii de metri este umezită de vapori din noroi și cade apoi sub forma unei ploii de noroi.

În jurul localității Pompei, pătura de cenușă căzută a atins grosimea de doi metri împiedicând astfel circulația.

Adunarea foștilor luptători din gărzile naționale dela 1918 Ședința a fost prezidată de D. Dr. Aurel Cosma

Duminecă 26 Martie a avut loc în sala Primăriei Municipiului Timișoara adunarea generală administrativă a „Asociației foștilor luptători ai gărzilor naționale din Ardeal și Banat dela 1918—1919”, filiala Timiș-Torontal. La această adunare care a fost prezidată de d. Consilier Ministerial dr. Aurel Cosma, președintele Filialei, au luat parte numeroși membrii și foști luptători decorați cu medalia „Ferdinand I” cu spade. Dintre cei prezenți li amintim pe domnii: Dr. Aurel Cosma, președinte, Gheorghe Roșcovan, p. im-inspector U. D. R. vicepreședinte, Ilie Olariu, mare proprietar agricol, vicepreședinte, Trajan Milovan, not. dipl., secretar general, dr. Aurel Popovici, avocat, casier general, Lazar Bain, insp. de poliție i. r., Valeriu Petcu, dir. școlar i. r., Ștefan Moldovan, contabil, cenzor, Constantin Ardelean, dir. de intr., cenzor, Nicolae Iancovici, dir. școlar i. r., Simeon Popescu insp. de poliție i. r., cenzor, dr. Paul Stanimir, procuror, dr. Adalbert Vadasz, consilier de Cu te i. r., dr. Augustin Bardosy avocat, dr. Antoniu Turcu, avocat, dr. Gheorghe Njcoară avocat, dr. Constantin Numian,

Cornel Nemeș dir. nte C. F. R., Petru Toma fost deputat, Ioan Rațiu, Simion Cărăneanu funcționar, Iosif Chișu funcționar, Nicolae Matei funcționar, Petru Grindeanu funcționar, Ioan Șușciu funcționar, Ilie Ungureanu funcționar, Vasile Pop funcționar, Talpeș Alexandru funcționar, Ioan Pop funcționar, Teodor Popa profesor, Felician Pona funcționar, Horațiu Orbeanu funcționar, Ambrozie Deacu funcționar, Vasile Fărcășanu funcționar, Trajan Fenegea funcționar, Gheorghe Mișin funcționar, Ioan Opris funcționar, Florian Pinteș funcționar, Eutimie Iovanel contabil și mulți alții.

Sosirea în sală a d-lui președinte dr. Aurel Cosma a fost salutăată cu ovății prelungite.

Ședința a fost deschisă într'o atmosferă de însuflețire românească, iar discursul d-lui dr. Aurel Cosma a fost în repetate rânduri subliniat cu nesfârșite aplauze.

După ce a evocat rolul și faptele gărzilor naționale dela 1918 și a arătat care este datorită de astăzi a foștilor luptători, d. dr. Aurel Cosma a trecut la

ordinea de zi și a dat cuvântul d. secretar general Trajan Milovan care a comunicat adunării generale instrucțiunile primite dela conducerea centrală a Asociației și a făcut un amplu raport de activitate. D. casier general dr. Aurel Popovici a raportat asupra bilanțului din anul precedent și a propus bugetul pe anul viitor. Adunarea generală în zărnimitate a luat la cunoștință atât raportul secretarului general, cât și raportul casierului general, aprobând cu unanimitate bilanțul și bugetul, votând în același timp descărcarea legată dată comiterului și cenzorilor pentru gestiunea de până acum.

S'au desbătut apoi mai multe probleme și propuneri în legătură cu găsirea unui local potrivit pentru adăpostirea filialei și arhivei.

Adunarea s'a terminat într'un spirit de camaraderie, d. președinte dr. Aurel Cosma făcând apel la toți cei de față să rămână solidari și uniți, gata de luptă și de jertfă, pentru apărarea intereselor naționale și pentru biruința dreptății românești.

Comemorarea lui EMANOIL UNGUREANU

In cadrul festivalului organizat de Căminul de Ucenici d. dr. Iuliu Coste a vorbit despre marea disparat

Timișoara. — Căminul de Ucenici „Marele Voevod Mihai de Alba Iulia” a organizat un festival în sala Teatrului Național din Cluj-Timișoara, pentru comemorarea lui Emanuel Ungureanu, marele luptător naționalist, primul organizator al cămineilor de ucenici, cu care ocazie d. dr. Iuliu Coste avocat, fost prefect, a vorbit despre personalitatea și acțiunile marelui disparat, spunând în esența următoarele:

Împlinindu-se cincisprezece ani dela moartea marelui luptător naționalist bănățean Emanuel Ungureanu se cuvine să ne reamintim atât omul care a înțeles cu un ceas mai de vreme marile comandamente ale vremii, luptând pentru creșterea unei mici bu ghezii la baza căreia trebuiesc să stea meseriașii de toate categoriile, cât și de faptele lui care au însoțit această acțiune.

Om de o moralitate și de integritate rar întâlnită, a căutat să convingă pe toți cei din jurul său că fără onoarea viața nu are niciun rost, iar fără dreptate nu putem trăi.

În continuare d. dr. Iuliu Coste, care a trăit în apropierea marelui luptător a adus o serie de exemple pentru a ilustra caracterul desăvâșit al lui Emanuel

Ungureanu, pomenind între altele și faptul că odată venind la el un client foarte bine situat, care voia să trimită pe cineva în judecată, a fost întrebat de Emanuel Ungureanu dacă poate dovedi cu martori acuzațiile ce aduce. Acesta a răspuns că poate găsi oricând martori de ocazie. În fața acestei afirmații Emanuel Ungureanu a refuzat să-i susțină procesul.

Clientul înțelegând motivele de ordin moral care l-au oprit pe Emanuel Ungureanu să ia procesul, s'a rușinat și a renunțat să mai dea în judecată pe adversar.

Marele jurist a înțeles să pună în slujba justiției numai și numai morala.

În ceea ce privește realizările de ordin național și social, conferențiarul spune că a fost de un patriotism dovedit nu prin vorbe ci prin fapte, deviza lui fiind că „această țară nu este pentru netrebniți și linitori, ci pentru fericeții înregulii popor românesc”. Și mai departe Ungureanu spunea: „Românii fiind un popor tânăr trebuie să cunoască bine primejdiile ce-l amenință, pentru a putea ajunge la realizarea idealului spre care tinde”.

Arată apoi că Emanuel Ungureanu a

fost un mare sprijinitor al școlii și al bisericii, susținând atât materialmente cât și moralmente bisericele și școlile confessionale înainte de unire.

Pentru culturalizarea maselor a înființat casele naționale, pentru a căror activitate a adunat fonduri. În vederea încurajării meseriașilor români a înființat Asociația „Protectorului” cu menirea de a pune la dispoziție diferite fonduri, înființând în același timp și mai multe cămine de ucenici.

Datorită „Protectorului” foarte mulți mese iasi au putut porni la drum, deschizându-și ateliere și prăvălii.

Toț Emanuel Ungureanu a fost același care a dus și a animat supta pentru despărțirea bisericii române de cea sârbe, care fiind unite constituiau un permanent pericol pentru unitatea noastră națională.

Activitatea națională a lui Emanuel Ungureanu a fost desfășurată mai ales ain cdrul sinoadelor Diecezane care în timpul asupriii maghiare erau adevărate parlamente, unde se desbăteau probleme de mare interes românesc.

În afară de asta Emanuel Ungureanu a înființat o fundație, care astăzi îi poartă numele, fundație pentru ajutoarea și susținerea în școli a copiilor săraci, iar soția sa urmându-i exemplul a organizat o fundație asemănătoare.

În anul 1872 Emanuel Ungureanu a militat pentru înființarea Muzeului, care astăzi a ajuns datorită unei bune conduceri, la o înflorire demnă de laudă.

Reuniunea Femeilor Române din Banat tot lui Emanuel Ungureanu îi datorează înființarea, după cum în 1898 Aspra a avut în el un devotat colaborator și susținător.

Precursor al înființării unei Episcopii la Timișoara, Emanuel Ungureanu a militat pentru această idee și a cerut mutarea Episcopiei Caransebeșului în Capitala Banatului, insistând totodată și asupra necesității ridicării unei marcedrale în inima Timișoarei, cerănc primăriei lotul care i-a fost aprobat.

Activând insistent pentru ridicarea orașului și a claselor orășenești, Emanuel Ungureanu nu a uitat nici de clasa țărănească întru ridicarea căreia a activat apărându-i drepturile și militând pentru culturalizarea ei.

După ce a arătat frumoasa activitate și a conturat personalitatea puternică a lui Emanuel Ungureanu, d. dr. Iuliu Coste a terminat cu următoarele cuvinte, spuse de Episcopul Popeja despre Emanuel Ungureanu: „Frumosul Doame omul când îi om”.

(m. m. j.)

Aprobări de stabilire în zona militară

Următorilor locuitori domiciliați în Timișoara li s'a aprobat de Corpul 7 Armată stabilirea în zona militară. Toți aceștia se vor prezenta la Comenduirea Pieței Timișoara cu buletinele de înscriere la Biroul Populației pentru a fi vizate, în fiecare zi între orele 16—19. Pop Aurel, Văcăreșu 37; Surescu Iuliana, Telegraf 29; Hegedus Elisabeta, Domășneanu 42; Inandy Ghizela (Agatia), Coroana de oțel 28; Tiș Silviu, soția Rozalia, Regele Mihai 2; Lup Parascchiva, Regele Mihai 2; Kalman Mina, fca Edița, M. Njcoară 3; Drăgănic, Dimitrie, soția Maria, Laureanu 3; Teteran Traian, soția Ecaterina, copii Tiberiu, Letiția, Brătianu 14; Lazăr Lazăr, soția Minerva, Domășneanu 30; Filip Victor, soția Livia, Batheu 8; Nemeth Iuliana, copii Ecaterina și Mihai, Alex. Sever 1; Costea Gavrița, Catarga 4; Ochiș Ana, Nerva 26; Felea Veronica,

M. Joffre 18; Silvășan Ioan, V. Lupu 13; Giurdhi Trajan, D. Loga 2; Popp Eudochia Dora, Bătianu 37; Schwartz Herman, soția Elena, M. Ciordas 41; Ciupe Nicolae, soția Emilia, fiul Valeriu, Bogdăneștilor 15; Pașcaș Maria, Odobescu 35; Liptak Hermina, P. Berceanu 20; Mare Ioan, soția Ana, Gh. Lazăr 3; Reiter Agneta, Kimel 16; Buteanu Margareta, Solderer 2; Nagy Anton, soția Elisabeta, Clemenceanu 54; Klamber Isac, fca Redvița, Eneas 34; Deutsch Sara, Buteanu 20; Molnár Ghizela, Torac 25; Iogel Elena, M. Roșiu 5; Schmidt Nicolae, soția Hermina, Berthelot 5; Russu Ioan, soția Ana, copii Maria, Ioan, Emil, P. Berceanu 19; Mar Maria, T. Vladimirescu 8; Nagy Maria, Manole 2; Todan Virgil, P. Carp 6; Mészáros Rozalia, Giurgiu 13; Scăfița Carolina, M. Joffre 12; Toth Elisabeta, Colonia Kunz 46;

Aviz

Vineri se pun în vânzare biletele pentru revista

NU TE LĂSA TĂNASE

ce se va juca în zilele de 7 și 8 Mai, Matinea și seara.

Rețineri nu se admit.

Agentia Tamașiu

AGENDA

Termene

31 Martie

— Până la această dată s'a prelungit termenul pentru plata anticipată a ratelor debitorilor agricoli, cari intră în prevederile legii pentru lichidarea datoriiilor agricole și urbane.

— Proprietarii ce posedă vii de hibridi: — producători direcți — în suprafață de un ha. inclusiv și mai mult, precum și salariații publici cari posedă vii de hibridi, sunt obligați să le defrișeze cel mai târziu până la 31 Martie 1944.

— Până la data această se pot vinde stocurile de ulei mineral de marcă.

Licitații

31 Martie

— La Uzinele Comunale Craiova pentru procurarea: 2.480.500 kg motorină industrială, 12.300 kg. benzină ușoară, 82.000 litri benzină auto, etc.

— La Direcția III. regională silvică Bacău pentru vânzarea a 9500 arbori.

— La Regia Autonomă C. F. R. pentru darea în antrepriză unor lucrări de terasamente, în valoarea de circa 45 milioane lei.

3 Aprilie

— La C. N. R. București, Comis. jud. Râmnicul-Vâlcea, pentru închirierea pe termen de 2 ani restaurantelor dela Olănești-Vâlcea.

Miscarea firmelor

— Convocări. Cassa de Păstrare Soc. an. din Oravița a convocat adunarea generală ordinară, pe ziua de 9 Aprilie 1944.

— „Banatul” Soc. an. română Timișoara, se va ține adunarea generală în ziua de 6a Aprilie 1944.

— Banca „Aradani” Soc. an. Arad s'a aprobat bilanțul pe 1943 cu un beneficiu net de 791.500 lei. Capital social 7.000.000 lei. Fonduri de rezervă 292.679 plus 1.198.777, plus 1.491.456, plus 215.080 lei. S'a ales în comitetul de cenzori pe d-nii: Mihai Popovici, ing. Aurel Florescu și Iuliu Caba, ca cenzori supleanți pe d-nii: Gheorghe Irimie, Andrei Carol și Traian Figli.

— Cassa de Păstrare Soc. p. a. Petroșani, încheiat bilanțul pe anul 1943 cu un beneficiu de 3.063.608 lei. Capital social 20 milioane lei. Fond de rezervă 6.562.272 lei. S'a ales în comitetul de cenzori pe d-nii: C. Galeriu, ing. M. Paulian, Gr. Pătrășcoiu, expert contabil, cenzori; E. Pop, N. Todea și dr. Voisian, cenzori supleanți.

— Firma „Standard” prima fabrică de ciorapi, soc. an. rom. sucursala Timișoara, II., la Oficiul registrului comerțului s'a înscris calitatea de subdirector d. Ștefan Roman, de director d. Constantin Boțea.

Anunț

Fabrica „Astra” din Brașov, angajează imediat strângari, frezori, rabotori, găurișori și lăcătuși. Muncitorii ce se angajează vor primi plată bună, ordine de mobilizare pentru lucru și cheltuielile de transport până la Brașov. Doritorii ce se angajează se vor prezenta de urgență la Secretariatul Uzinelor „Astra”, din Arad. 1827

Fixarea prețului maximal pentru confecționarea fețelor la pantofi

Cu începere dela data afișării prezentei ordonanțe se fixează, în cuprinsul Municipiului Timișoara, următoarele prețuri maxime pentru confecționarea (riehtuitul) fețelor pentru pantofi, prețurile înțelegându-se numai la încălțăminte de comandă:

Pantofi pentru bărbați și femei pentru confecționarea fețelor; cu marginea simplă: Lei 170.—, croită și indoită 210.—, combinat 240.—, după jurnal 385.—; bocanci sau ghete 195.—, 235.—, 265.—; pantofi și ghete pentru copii No. 21—30: 130.—, 170.—, 190.—; pantofi și ghete pentru copii No. 31—39: 150.—, 190.—, 215.—; cisme obișnuite cu carambul necăptușit: Lei 800.—, cu carambul căptușit: 1000.—; cisme bilgheri 1000.—, 1150.—; încălțări de ghete sau pantofi pentru femei sau bărbați:

130.—; încălțări de ghete sau pantofi pentru copii No. 21—30: 90.—; încălțări de ghete sau pantofi pentru copii No. 31—39: 110.—; încălțări de cisme obișnuite 220.—; încălțări de cisme bilgheri: 250.—; confecții de fețe pentru papuci: 100.—; confecții de fețe pentru papuci de casă: 150.—.

Peste aceste prețuri, care sunt calculate pentru o confecție îngrijit executată, pentru o comandă după măsură, clientul va mai plăti numai impozitul național excepțional de 5% pentru apărarea țării.

Atelierele de încălțăminte sunt obligate să afișeze în mod vizibil prețurile maxime fixate mai sus.

Infraacțiunile la prezenta ordonanță se nedeosese în conformitate cu legea 282/1943.

INFORMAȚIUNI

× **PRELUNGIREA TERMENULUI PENTRU FABRICAREA BORHOTULUI.** Se aduce la cunoștința producătorilor că Administrația Comercială M. A. T. a aprobat prelungirea fabricării borhotului de prune până la 30 Aprilie a. e. Prezentul comunicat ține drept ordin ganelor Administrației Comerciale M. A. T. în subordine.

× **EXPORT DE TURTE ȘI ȘROTURI OLEAGINOASE.** S'a hotărât facerea unui export de turte oleaginoase și șroturi din disponibilitățile existente în Germania. Prețurile fixate sunt de 375.000 lei vagonul pentru turtele de fabrică, lei 382.000 vagonul pentru turtele țărănești și 320.000 lei vagonul pentru șroturi. Calculul s'a făcut pe baza a 16 lei kgr. de șrot și lei 18 kgr. de turte oleaginoase plătite de exportatori loco producători

× **FABRICAREA MASELOR PLASTICE ÎN ROMANIA.** Se studiază fabricarea în țară a maseelor plastice din rezine sintetice, atât de necesare pentru industria caucicului autohton.

× **PRELUNGIREA TERMENULUI PENTRU POZIȚIILE DE VAGOANE INSCRISE ÎN LISTA STABILIMENTELOR INDUSTRIALE.** Direcțiunea comercială C. F. R. a dispus — în conformitate cu legea No. 119 publicată în Monitorul Oficial No. 54 din 4 Martie 1944 — ca toate pozițiile înscrise în lista stabilimentelor industriale, a căror valabilitate expiră în ziua de 1 Aprilie 1944 să se prelungească din oficiu până la 1 Aprilie 1945. În consecință, produsele expediate de aceste industrii cu satisfacerea condițiilor cerute de tariful local de măruri vor beneficia de tarifele respective de stațiuni până la 1 Aprilie 1945. Direcțiunea generală C. F. R. a aprobat ca halta Craiova-Ateliere, deschisă pentru serviciul de mișcare pe linia Craiova—Calafat, să fie deschisă și pentru traficul de călători urmând ca din punct de vedere comercial, cițata halta să fie afiliată stației Craiova.

× **SUPRAFETELE DE FLOAREA SOARELUI SE VOR INSEMINȚA TOATE.** Se atrage atenția administratorilor agricoli că toate suprafețele prevăzute în planul de cultură pe anul 1944 —45 pentru cultura floarei soarelui, trebuie în mod obligatoriu însemințate de agriculturii respectivi. În caz contrar se vor aplica sancțiuni severe atât administratorilor agricoli cât și cultivatorilor.

× **FIRME SUPUSE LA REGIMUL DE CONTROL** Monitorul Oficial publică decizia Ministerului Economiei Naționale prin care o serie de întreprinderi sunt supuse regimului de control și supraveghere, prevăzut de legea Nr. 218 din 1 Februarie 1944 pentru înființarea Corpului comisarilor economici.

× **NOULE PREȚURI PENTRU PULBERILE DE VÂNAT.** Se fixează următoarele prețuri de vânzare ale explozivilor și pulbere de vânat, după cum urmează: Gelatina explozivă, lei 1135 kg., Balistita pentru sonde, lei 2480 kg., Dinamita I, lei 920 kg., Dinamita II, lei 780 kg., Dinamita III, lei 670 kg., Gelatina Astraliț, lei 595 kg., Azotin, lei 375 kg., Aninită, lei 590 kg., Pulbere de mină lei 430 kg., Pulbere de vânat, fină, în cutii a 200 kg. lei 730 kg., Pulbere de vânat fină în cutii a 1 kg. lei 705 kg., Pulbere de vânat, extrafină, în cutii a 200 gr. lei 820 kg., Pulbere de vânat, extrafină, în cutii a 1 kg. lei 795 kg. Fitil impermeabil (colacul de 8 m), lei 305 col. Fitil ordinar (colacul de 8 m), ei 190 col.

× **DISTRIBUIRI DE METALE NEFEROASE VECHI.** Monitorul Oficial de Joi publică decizia Ministerului Inzestrării Armatei și al producției prin care se distribuie din cantitățile colectate de fontă veche și fier vechiu declarate de posesori și din cantitățile colectate de strângătorii delegați ai Oficiului Fierului și Metalelor Neferoase Vechi, în conformitate cu decretul lege Nr. 2274 din 1941 la o serie în întreprinderi. Deasemeni se publică aprobările pentru consumul din stoc propriu de fier vechiu și fontă veche, după cum se notează în decizie, urmând ca întreprinderile respective să țină evidența la zi a acestui consum, înaintând declarațiile legale lunar. Cantitățile disponibile neconsumate, sunt la dispoziția ministerului, iar aprobările de consum din stoc propriu, sunt valabile numai 90 zile.

× **ABROGAREA DISPOZIȚIILOR PRIVITOARE LA PREȚUL SEULUI.** Comisarariatul general al prețurilor a dat următoarea decizie: Cu începere dela data publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial, sunt și rămân abrogate dispozițiunile deciziei Subsecretariatului de Stat al Aprovizionării Armatei și Populației Civile Nr. 948 publicată în Monitorul Oficial Nr. 202 din 31 August 1942 privitoare la prețul seului.

× **EXPORTURILE FACUTE DE MINISTERUL DE FINANȚE PRIN UNIUNEA SINDICATELOR AGRICOLE.** S'a făcut cunoscut vămilor că, la exporturile ce se fac de către Ministerul Finanțelor prin Uniunea Centrală a Sindicatelor Agricole, să se plătească impozitul excepțional 5 la sută o singură dată cu ocazia exportului, întrucât cumpărarea internă este scutită de acest impozit.

× **FABRICAREA RACHIULUI S'A PRELUNGIT.** Se aprobă fabricarea rachiului din țescovină până la 30 Aprilie crt. Direcțiunea Vițiculturii face cunoscut printr-o adresă tuturor celor interesați.

LEGI-DECIZII

Repertoriu

— **Legea Nr. 148**, pentru modificarea și 245 din legea Nr. 743, publicată în Monitorul Oficial Nr. 263 din 10 Noemvrie 1943 (Legea monopolului vânzării spiritului și băuturilor spirtoase și a taxelor de comunicație). (Monitorul Oficial Nr. 66—944).

— **Legea Nr. 151**, pentru ratificarea convențiunii autentificată la Banca Națională a României sub Nr. 12 din 2 Martie 1944 — (relativă la colectarea de semințe oleaginoase, în cadrul creditelor acordate pentru colectarea cerealelor) (Monitorul Oficial Nr. 67 din 20 Martie 1944).

— **Legea Nr. 153** pentru modificarea legii privitoare la improprietărea și acordarea unor drepturi ofițerilor decorați cu ordinul „Mihai Viteazul”. (Monitorul Oficial Nr. 68 din 21 Martie 1944).

— **Legea Nr. 154**, pentru modificarea art. 127 din codul civil. (Monitorul Oficial Nr. 68—544).

Texte-Comentarii

ADAUGAREA UNOR DISPOZIȚIUNI ÎN LEGEA PENTRU ÎNFIINȚAREA CREDITULUI NAȚIONAL INDUSTRIAL Monitorul Oficial nr. 71 din 24 Martie publică următorul decret-lege.

Art. unic. — La finele art. 19 din legea pentru înființarea societății anonime Creditul Național Industrial, se adaugă următoarele alineate:

La întreprinderile forestiere, când pe lângă ipotecă s'a constituit și gaj asupra lemnelor în fabrici, depozite în păduri, tăiate sau netăiate, ori asupra liniilor ferate și materialului rulant de cale ferată ce servesc exploatării, cum și asupra oricăror altor bunuri, mobile, punerea în posesiune a Creditului Național Industrial, asupra imobilelor ipotecate, potrivit articolelor 41—46 din statutele sale, atrage de drept și luarea în posesiune a tuturor obiectelor gajate, putând el să continue sau să sisteze exploatarea întregului fond industrial, în socoteala și pe riscul întreprinderii debitoare.

Luarea în posesiune a obiectelor amantate va fi menționată atât în somatimea cât și în ordonanța președințială, arătată în alineatul 2 al art. 41 din statutele Creditului Național Industrial.

În timpul cât va dura posesiunea Creditului Național Industrial, asupra obiectelor amantate, se vor aplica în mod corespunzător dispozițiunile articolelor 41—46 din statutele sale, privitoare la luarea în posesiune a bunurilor ipotecate.

În afară de drepturile conferite prin art. 44 din statutele Creditului Național Industrial, toate sumele cheltuite de acesta în timpul și cu ocaziunea posesiunii, vor fi privilegiate în rangul ipotecii și a gajului ce garantează creanța în virtutea căreia s'a ordonat punerea în posesiune.

PRIMĂRIA COMUNEI BĂRĂTEAZ Județul Timiș-Torontal plasa Vinga No. 289/1944

A N U N Ț

La primăria comunei Bărăteaz postul de casier comunal este vacant. Reflecții își vor înainta cererile până la 28 Martie 1944 ora 18.

PRIMĂRIA

LINGERIE ȘI CIORAPI pentru dame în mare asortiment la

„LUIZE”

propr. Kiss Luiza născ. Walko

Timișoara IV, Piața Drăgălina Nr. 4. Inreg. Of. Reg. C. Nr. 346/10789/941.

ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOTI

— **PERSONALE.** D. primar Dr. Ion Doan este așteptat să sosească de la București unde a fost chemat în chestia subiecției de lei 30 milioane solicitată de primărie din fondul comun al Ministerului de Interne pentru realizarea Casei Mamei din Mehala.

— **DELA SUBSECRETARIATUL DE STAT AL MUNCII.** Subsecretariatul de stat al muncii face cunoscut că nimeni nu este autorizat să se prezinte în numele acestui departament, la firme și întreprinderi, pentru a plasa diverse publicațiuni. Orice pretinse autorizațiuni sunt declarate nule, iar prezentatorii să fie denunțați acestui departament.

— **EXAMEN DE CLASIFICARE PENTRU MEDICI.** Examenul de clasificare pentru medicii șefi de poliție, care urma să se țină cu începere de la 22 Martie, se amână pentru o dată ulterioară, ce se va anunța la timp.

— **SEDINȚA DE COMITET LA „DARUL OSTAȘULUI”.** La spitalul „Notre Dame” a avut loc ședința de comitet a organizației „Darul Ostașului”, la care au participat d-nele: Margareta gen. Chitu, Maria col. dr. Stoica, Margareta col. Dumitrescu, Rodica col. Ardelean, Maria col. Părvulescu, dr. Flavia Lunčan Ionescu, Eugenia dr. Tieran, Viorica Lungulescu, Cornelia Giosanu, Viorica col. Păurescu, Elena Ioanovici, Maria Merieșan, prof. Maria Căndea, Aurelia dr. Ciupe, Valy Ciupe. Dna col. Stoica a făcut raportul festivității artistice din 11 Martie care a adus un beneficiu net de 168.032 lei. Cu această ocazie se aduc mulțumiri d-nei Jeny Merușan și Puica Periețanu artiste la Teatrul Național, pentru activitatea deosebită pe care au depus-o cu ocazia Festivalului artistic organizat de Darul Ostașului.

— **ASOCIAȚIA „AMICELE TINERILOR FETE”** ține adunarea generală în ziua de 1 Aprilie 1944, la sediul său din Str. Treboniu Laurean Nr. 13. În cazul că nu se întrunește numărul necesar de membri, adunarea se va ține în ziua de 8 Aprilie 1944 cu orice număr de membre.

— **DELA LECTORATUL GERMAN.** În cadrul cursului de literatură al Lectoratului German din Timișoara (Bul. Regele Mihai 8) va avea loc Miercuri 29 Martie ora 19 o conferință intitulată „Das Reformationszeitalter im Spiegel der Deutschen Dichtung”. Oaspeții, cari se vor anunța la cancelarie, sunt bine văzuți.

— **SEDINȚA ȘEFILOR DE COOALE AGRICOLE.** Ședința lunară a șefilor de Cooale Agricole va avea loc Sâmbătă 1 Aprilie la Camera Agricolă Timișoară. Se va discuta programul de activitate de pe luna Aprilie.

— **CANTINA MUNCITOREASCA.** Societatea „Marginea-Reșița” cu sediul din București, este obligată a înființa o cantină pentru lucrătorii săi de la mina „Valea Minișului, jud. Caraș. Cantina va lua ființa în termen de 30 zile.

— **NUMIRE.** D. N. Popescu, preot profesor de la Liceul Militar „Ștefan cel Mare” din Timișoara a fost numit la îndrumarea, conducerea și controlul pe teren al activităților M. L. din orașul Timișoara. Dsa și-a început activitatea cu data de 1 Martie crt.

— **O NOUA MIȘCARE ÎN CORPUL FUNCȚIONARILOR C. A. M.** În Monitorul Oficial Nr. 72 din 25 Martie 1944 a apărut o nouă mișcare în corpul funcționarilor din Administrația C. A. M.

— **REPARAȚII DE CAROSABIL.** Echipele de asfaltare ale Serviciului Tehnic Municipal lucrează de prezent la repararea carosabilului asfaltat din Str. Odobescu în circ. III.

— **PAPA VA ADRESA OMENIRII UN NOU MESAJ.** Roma, 28 (Rador). Corespondentul agenției DNB comunică: Din cercurile Vaticanului se află că Papa Pius XII are intenția de a adresa omenirii, un nou mesaj în seara Sâmbetii Paștilor.

— **CONFERINȚA.** Cu ocazia inaugurării cursurilor „Universității libere muncitorești” după cuvântările ocazionale și rula-rea filmelor culturale, d. prof. Nicolae Adam din serviciul centralelor electrice a U.D.R.-ului din Reșița, a vorbit ambelor cursuri de perfecționare de muncitori, despre: „mașini cu aburi, cu combustione internă și ohestiuni practice în legătură cu acestea”. D. Nicolae Adam a fost invitat de către Direcțiunea cursurilor de a ține în viitor o serie de conferințe de acest fel.

— **DOUĂ SPECTACOLE EXTRAORDINARE LA OPEKA.** În zilele de Luni, 3 și Miercuri, 5 Aprilie vor avea loc la Opera Română din Cluj-Timișoara două spectacole extraordinare cu concursul celebrilor cântăreți de la Opera Română din București tenorul Bădescu și baritonul Ștefănescu Goangă. Se va cânta în 3 Aprilie „Aida”, iar în 5 Aprilie „Rigoletto”.

— **MĂSURI URGENTE PENTRU ÎNCĂȘAREA IMPOZITULUI AGRICOL.** București 28 (Rador). În urma hotărârilor luate în conferința lunară a Ministerului Finanțelor și întrucât este ultima lună de execuție bugetară s'a făcut cunoscut Administrațiilor financiare că revine asupra măsurilor de păsură anterioare cu privire la urmărirea impozitului agricol. În consecință se vor lua măsuri urgente pentru intensificarea încasărilor la impozitul agricol cunoscând că ministrul nu mai admite sub nici un motiv că la sfârșitul anului bugetar să mai existe debite nlichidate fără o justificare bine întemeiată.

— **PREȚUL ZIARELOR OROATE VA FI MAJORAT.** București, 28 S. P. F. transmite: Din Zagreb se anunță că începând de la 1 Aprilie prețul ziarelor va fi majorat sută la sută.

— **LUCRĂRI EDILITARE ÎN JUDEȚ.** În vederea terminării lucrărilor de drumuri din com. Bulgăruș jud. Timiș-Torontal s'au luat măsuri pentru furnizarea unei mari cantități de nisip, în valoare de 499.000 lei.

— **PLATA AJUTOARELOR DE CONCENTRARE.** În Buletinul jud. Timiș-Torontal Nr. 11 se află publicate pe larg normele privitoare la plata ajutoarelor de concentrare.

— **ORARUL DE VARĂ LA MAGAZINELE DIN BANAT.** Urmând a se convoca Comisiunea Paritară la Inspectoratul General al Muncii pentru fixarea orelor de deschidere și închidere a magazinelor pentru sezonul de vară, comercianții de toate categoriile sunt rugați a semnala doleanțele lor în termen de 48 ore la Asociațiunile Comerciale de care aparțin.

— **REZULTATUL COLECTEI DIN 25 MARTIE.** Colecta din 25 Martie a Consiliului de Patronaj a obținut suma de 1,540,100 lei (rezultat provizoriu).

— **CONFERINȚA D-LUI ȘTEFAN CRUCIANU.** Joi, 30 Martie, orele 18, va avea loc la Liceul Comercial conferința d-lui dr. Ștefan Crucianu director al Băncii Timișoarei, despre „organizarea economică a familiei”. Conferința face parte din ciclul de conferințe organizate de „Oficiul de studii al Astorei Bănățene”. Dat fiind interesul pe care-l avem în legătură cu oucirea economică a orașelor, conferința este așteptată cu multă curiozitate cu atât mai mult cu cât d. dr. Ștefan Crucianu este un adânc cunoscător al problemei.

— **ADUNAREA GENERALĂ S. P. A.** Societatea Protecției Animalelor din localitate invită pe membrii și binevoitorii săi, să participe la Adunarea Generală anuală, ce se va ține în ziua de 2 Aprilie a. e. la ora 10 a. m. în localul societății din Cetate, Palatul Camerei de Comerț. Programul ședinței este cel stabilit în lege. Dacă în timpul publicat nu se vor întruni membrii în numărul cerut de lege și de Statutele societății, Adunarea Generală s va ține în aceeași zi și același loc la ora 11 a. m. indiferent de numărul membrilor prezenți, aducând hotărâri valabile.

— **GRADAȚII PENTRU FUNCȚIONARII JUDEȚULUI.** Ministerul de Interne a aprobat ca funcționarii care împlinesc stagiul pentru acordarea gradățiilor în cursul exercițiului financiar, să li se acorde gradățiile în cursul acestui exercițiu financiar, pe data când împlinesc stagiul legal, urmând însă ca plata acestor gradății să se facă numai de la 1 Aprilie următor exercițiului în care s'au acordat gradățiile.

FAPTE DIVERSE

Un fost administrator girant C.N.R. condamnat la un an închisoare corecțională

Zilele acestea s'a desbătut în fața secției II-a a Tribunalului, în completul dlor Constantin Dumitriu, președinte George Georgescu, asesor, Ion Bănanu, procuror și M. Rășnovanu, grefier, procesul în care inginerul Teodor Rusei, fost administrator girant la CNR-Timișoara, era inculpat pentru delictul de nedrepte luări.

Faptele sunt următoarele: Inginerul agronom Teodor Rusei, domiciliat în Splaiul Tudor Vladimirescu 1 a funcționat în anul 1942, ca administrator girant al CNR-ului pentru imobilele din str. Ștefan cel Mare 33 și str. Brătianu 14.

În această calitate, inginerul Rusei, a pretins și luat dela evreii Villany Irina și Goldstein Jacob, locatari în imobilul din str. Ștefan cel Mare 33, câte 25.000 lei, pentru a încheia contracte cu ei și a le prelunge astfel, legal, locuirea pe mai departe în imobilul amintit.

Tot în sarcina inginerului Rusei s'au mai stabilit că a încheiat contracte cu evreii pe chirii mai mici și neavând în vedere valoarea locativă, în loc să le închirieze funcționarilor români refugiați, exemplul funcționarul Bucovineanu pe care l-a refuzat.

Fiind acuzat că a comis delictul de nedrept luării, inginerul Teodor Rusei, a fost condamnat de completul amintit la 1 an închisoare corecțională, 25.000 lei amendă și 2 ani interdicție corecțională.

N'au predat piei O.R.A.P.-ului

Au fost dresate acte de dare în judecată împotriva locuitorului Tănăjău Pavel de

58 de ani și Munteanu Trăilă de 35 de ani, ambii din comuna Șoșdea, pentru că la locuințele lor au fost descoperite o carecără cantitate de piei, care nu fuseseră predate subcentrului ORAP, deși pieile sunt blocate prin decret lege.

Astfel, la locuitorul Tănăjău Pavel s'au aflat 13 piei de oaie, 4 piei capră de casă, 8 piei de miel, iar la Munteanu Trăilă 3 piei de capră de casă, 16 piei de miel și 3 piei de oaie. Ambii locuitori au declarat că nu știu că și pieile animalelor mici au fost blocate, ei crezând că Decretul lege amintit se aplică numai la animalele mari. De altfel, după ce șeful postului de jandarmi a descoperit pieile și i-au înștiințat că acest fapt constituie o contravenție, sătenii în cauză s'au grăbit să predea pieile, ORAP-ului.

Contravenție

Comisariatul general al preșurilor, prin controlul său, a dresat procesul verbal de contravenție lui Iacob Horvath, domiciliat în Sănnicolau Mare, colector de bumbac, în și căneapă.

Astfel, la controlul efectuat de organele în drept, s'a constatat că Iacob Horvath nu avea de mai mult timp prelungită autorizația de colector și în acest interval de timp n'a mai colectat nici o cantitate de materiale.

Pentru acest fapt, contravenție la legea colectării bumbacului, inului și cănepei, Iacob Horvath urmează a fi trimis în judecată.

— **ADUNAREA SOCIETĂȚII DE VĂNĂTOARE „HUBERTUS”.** Societatea de Vânătoare timișoreană „Hubertus” ține adunarea generală anuală Duminică 3 Aprilie orele 10 în sala de ședințe a Primăriei. Aviz pentru toți vânătorii dela Hubertus.

— **POSTURI VACANTE LA F. T. T.** Se aduce la cunoștință celor interesați că pe ziua de 1 Aprilie 1944 se va ține în Direcțiunea Generală „T” un concurs pentru ocuparea posturilor vacante de mecanici de teleimprimătoare, centrale și frecvență. Se primesc la concurs numai absolvenții ai gimnaziilor și liceelor industriale precum și ai școlilor superioare și inferioare de meserii, de preferință secțiile mecanică și electricitate. Condițiunile de admitere sunt cele prevăzute de codul funcționarilor publici.

— **ATI PREGATIT ÎN CASA REZERVE ȘI HRANĂ RECE** pentru două, trei zile? Procedând astfel, înlesniți opera de ajutorare a autorităților, care în caz de bombardament aerian nu vor putea da concursul imediat.

— **FIECARE SUFLET ROMÂNESC** trebuie să fie o cetate de încredere și viață. Să fie o cetate asupra căreia nădărnici să se năpustească asaltul minciunii și al născocirilor tendențioase.

— **O CASĂ DIN DOPURI.** Grașul Roth-Kosteletz din munții Adler are o casă foarte ciudată, care în mare parte este construită din dopuri. Pereții clădirii, ridicată între 1925 și 1930, constau în parte din cărămizi, în parte din dopuri, folosindu-se în total un milion de bucăți.

— **CONTROLUL PERSOANELOR JURIDICE FĂRĂ SCOP LUCRATIV.** „Monitorul Oficial” Nr. 70 din 23 Martie publică cu unele rectificări decretul lege pentru controlul persoanelor juridice fără scop lucrativ și al administrațiilor bunurilor de rezervă sau testate statului ori altor în situațiuni de drept public, precum și instituțiilor de utilitate publică.

— **POSTURI VACANTE.** La primărie com. Giuvăz jud. Timiș-Torontal sunt vacante următoarele posturi: un post de agent administrativ cl. II și un post de agent administrativ cl. III.

— **ȘCOALA DE CONSTRUCȚII** din Mitein (Tanus), una din cele mai cunoscute școli speciale pentru construcții, impunește la finele acestui semestru 75 ani de existență. Ea a intrat în patrimoniul statului încă din anul 1895 și va sărbători această aniversare în luna Mai printr-o expoziție la care vor fi expuse lucrări și proiecte ale acestei școli.

— **INSTITUT DE ȘTIINȚA PENTRU ORBI.** Orașul universitar Marburg pe fîntinul land posedă ca unicul oraș din Germania un institut de știință pentru orbi, care încă în primul război mondial a putut culege prețioase experiențe. Institutul are o bibliotecă universaă scrisă pentru orbi, cuprinzând aproximativ 30.000 volume, care în ultimii ani a fost sporită cu alte 3.000 volume noi.

— **MUZEU AL BLUTEȘILOR.** Muzeul orașului Hanau și-a descuns porțile, arătând într-o expoziție toate achizițiile recente din domeniul giuvaergiei. Se știe, că orașul Hanau este cel mai vechiu oraș al giuvaergiei bavareze, iar obiectele expuse aici se numără printre cele mai frumoase din întreaga lume. La această expoziție se pot vedea și lucrări antice călăuzite executate în argint.

— **DATE COLECȚIONATIVE ALTE TECHNICE.** Acum 95 de ani, în ziua de 23 Martie 1849 a fost introdusă în Prusia Direcțiunea telegrafelor pentru telegrafia electromagnetice. — Acum 120 ani, în ziua de 25 Martie 1824, a fost brevetată traversa de fier, fără de care în timpurile noastre nu se poate închipui o construcție cât de simplă. — Acum 90 de ani, în ziua de 25 Martie 1854, marele tehnician August Borsig a furnizat cea de-a 1000-a locomotivă a sa, cu care prilej a dat o mână la care au participat aproape toți tehnicienii acelor timpuri.

MICA PUBLICITATE

Lej cuvând apare în fiecare zi. Anunțuri se primesc la Administrația ziarului în Str. Mărășești Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Cereri și oferte de serviciu

Vizitați cu încredere și faceți comenzi la Dvoastră la salonul de croitorie și lingerie de damă și lingerie bărbătească a doamnei FELICIA IONESCU, Arad, Str. Vasile Stroescu Nr. 5/a.

Vânzări - Cumpărări

DUMPAR răsbot de țesut, sbiciu de mână Adresa la ziar.

De vânzare covoare smirna veritabil mărirea 3x4 mtr. Adresa: Agentura Gh. Coman Str. Eminescu 17.

Diverse

Mijlocirea locuințelor goale și camerilor mobilate. Agentura „Coman” Strada Eminescu 17, etaj I. Inreg la Cam. de Com. Ind. sub Nr. Fi. 11334/943.

Agentura Generală de vânzare și cumpărarea imobilelor. COMAN GHEORGHE Arad, Str. M. Eminescu Nr. 17 etaj I. Telefon. 26-97. Inreg la Cam. de Com. și Industrie sub Nr. Fi. 11334/1943

Casa de vânzare: Casă particulară modernă cu cameră de baie și grădină lângă Str. Căpâlniceanu, 2 milioane — Villă modernă cu două apartamente, grădină și garaj, în centru 6 milioane — Casă mică cu grădină 288 m. p. lângă Strada Sava Raiu 500 mii lei. — Casă particulară compusă din 2 camere și dependințe cu grădină 150 m. p. 1 milion. — Grădină cu pomi fructiferi 135 m. p. lângă Mică-lica-Nouă 150000 lei. — Căutăm pentru cumpărare pământ arab! 10-12 jugh, în județul Arad.

Fabrica chimică modernă cu instalațiuni, cazan stabil, clădit cameră cu mașinăriile care mai au nevoie de casă de fabrică, birou, aprovizionată cu culori pentru fabricarea oricăror articole chimice, din motiv familiar urgent de vânzare lei 2.000.000. În cartierul vechilor case cu 6 camere și cu tot confortul 6.500.000 lei. Casă cu 1x3 camere, tot confortul și 1x1 în centru cu 3.500.000 lei. Mică acasă particulară nouă cu 3 camere, cu tot confortul 1.300.000 lei. Casă particulară cu 2 camere și grădină mare, casă nouă în Pârneava 1.300.000 lei. Agentura văd. lui Albert Haasz, str. I. Petruț No. 3. Tel. 22-24. Inreg. Cam. Com. 3037, 1942.

Atelierul de gravură și ștampile CSAKY IULIU din Arad, Str. Brătianu Nr. 11. Caută spre urgentă angajare specialist gravor.

Căutăm reprezentanți în reședința de județe și plase, precum și voiajorji comerciali pentru materiale de apărare pasivă. Oferte se vor face firmei „AZORIN” Valeria Dr. Bledea Arad, Str. Gh. Popa nr. 9

L. IOSIF

ARAD, Strada Brătianu Nr. 21.

PANTOFARIE DE LUX
SPECIALITATE IN PLUTA

Cinema FORUM Arad

Telefon : 20-10

AZI!

Un film captivant din seria marilor spectacole senzaționale

DOCUMENTUL SECRET

cu: Marie Dea — Raymond Rouleau și Roland Toutain

Repr.: la orele 3, 5, 7 și 9 fix

SPORT

Politehnica Timișoara - Crișana CFR Arad 3:2 (1:1)

Deschiderea sezonului de fotbal la Arad a coincis cu partida de fotbal Politehnica—Crișana CFR, care s'a desfășurat pe arena Gloria pe un timp dintre cele mai neplăcute, terenul fiind acoperit cu zăpadă și foarte desfundat, fapt ce n'a permis jucătorilor să-și arate întreaga lor valoare. A învins Politehnica și astfel și-a păstrat locul pe care îl deține în clasament, adică pe acela de leader. Matchul a plăcut și a fost foarte viu disputat. Cu un arbitraj mai atent și mai potrivit pentru asemenea mari partide, căci într'adevăr a fost un joc mare și plin de neprevăzut, poate că și rezultatul ar fi fost altul. D. Bârlea, căci așa se numește domnul care a arbitrat a acordat pedepse mult pre severe. (penalty-ul împotriva Crișanei CFR și eliminarea jucătorilor de pe teren ca să nu trecem și la alte amănunte, au avut darul să influențeze atât mersul jocului, cât și pe jucători. Crișana CFR a jucat foarte insuficient și și-a dat seama de marea răspundere pe care a avut-o în fața Politehniceii. Că n'a terminat cel puțin la egalitate, asta este a se căuta în altă parte și cătuși de puțin nu în vina jucătorilor, care s'au întrecut pe sine în a depune tot efortul pentru a corespunde în acest joc. Politehnica a învins. Cum și în ce împrejurări și-a marcat punctele asta firește este cu totul altceva.

Primul punct îl înscrie Andreescu din 11 metri, mult prea sever dictat împotriva Crișanei CFR. Al doilea punct, îl marchează excelentul Andrei Rădulescu, printr-o manieră personală, trimițând balonul peste cap în plasa lui Catranici. După părerea noastră a fost un noroc, și nu o lovitură de clasă. Ultimul punct a fost în-cris de către Dee, mai mult sau mai puțin susținut de o fericită șansă. Crișana CFR a marcat din pozițiuni lucrute, iar punctele ei sunt veritabile și deși au fost înscrise așa cum se scrie la carte. Primul punct de egalare se datorește lui Candrea, iar a doua egalizare lui Tomescu. Crișana putea egala și pentru a treia oară, dar n'a mai făcut-o. Politehnica a mai marcat încă alte două

puncte, dar acestea s'au făcut din offside, cum declară însăși jucătorii Politehniceii și cei trei arbitri. În orice caz Politehnica este echipa cea mai bună astăzi a Timișoării. Joacă legat, cu pase scurte și precise, ure joc de ansamblu și este cât se poate de animată. A venit la Arad însoțită de peste 300 de studenți, care i-au făcut galeria respectivă. Politehnica este echipa tinerețului român din Timișoara. Asta ne-a fost dovedit cu prisosință și în matchul de ieri. A jucat ceva mai bine ca adversara sa și a meritat victoria, dacă ne facem că trecem fără supărare asupra arbitrajului cam buciucaș al domnului Bârlea. Jocul de altminteri a fost frumos, atractiv și dinamic. Poate ici-colea prea dur. În repriza a doua au fost eliminați din joc Măndruțau, Josa Crișana CFR și apoi la scurt timp Dee de la Politehnica.

Au jucat următoarele formațiuni:
POLITEHNICA: Boros, Nicolaevici, Corbuș, Miștescu, Stepan, Chira, Dolga, Andreescu, Rădulescu, Bugariu, Dee.
CRIȘANA CFR: Catranici, Nan, Ardeleanu, Măndruțau, Jivan Truța, Tomescu, Bugariu, Berinde, Tasin, Candrea.

S'au remarcat: Andrei Rădulescu, excelent în linia de atac, Andreescu, Dee, Dolga și Boros, de la Politehnica Tomescu, Candrea, Jivan și în special Catranici în poartă de la Crișana CFR.

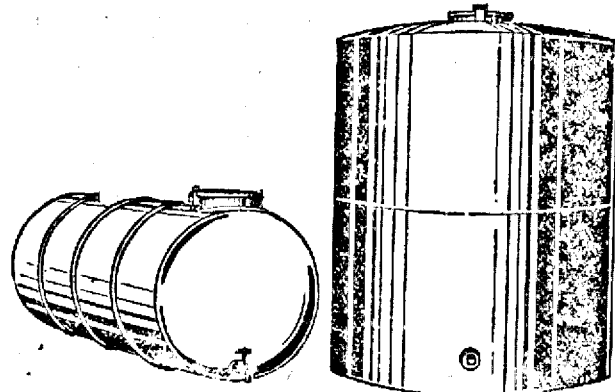
La match au asistat peste 1500 de spectatori, în ciuda timpului nefavorabil, care însă au avut darul să vadă un joc masiv și foarte animat, în chiar ciuda lipsei de antrenament.

Laborator de Radio

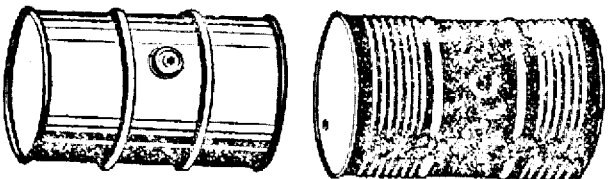
propr. HORVATH FRANCISC

ARAD, Strada Vasile Goldiș Nr. 5.

REPARA, TRANSFORMA ȘI INTREȚINE APARATE DE RADIO.

Eutoaie de fier și rezervoare, diferite capacități, execuție solidă.

UNIOTECHNIC S. A. ARAD

Calea Aurel Vlaicu Nr. 121-123.

Telefon 13-92

Apărare pasivă

FIRMA „AZORIN”

Depozit de materiale al apărării pasive

Propr. VALERIA Dr. BLEDEA, Arad, Str. Vasile Alecsandri Nr. 5, Tel.: 13-93
Sau strada Gheorghe Popa No. 9, Telefon: 27-11).

„ANTIPYR”

Susnumita firmă are în depozit cele mai perfecte materiale pentru apărarea pasivă, ca: Truse sanitare, extintuare cu praf uscat pentru stîns incendii de buzină, ptrol, catran, bombe incendiarie etc. Patent exclusiv marca „Antipyr” în tuburi de tînchea blombate, cari s'au dovedit foarte eficiente contra umezelii la prețuri foarte avantajoase.

Farmacii de serviciu

29 MARTIE 1944

Lager, Bul. Regina Maria 25, tel. 15-10
Berger, Calea Șaguna.

Mumaiuanu, Calea Aurel Vlaicu 60, serviciu permanent.

Cinema CAPITOL Arad

Telefon : 23-22

Cinematograful filmelor grandioase
AZI!

Filmul duos al dragostei eterne
LUI SA FERIDA, fermeșătoarea vedetă din „Fedora” Roldano Lupi in

Dragoste vinovată

GELOZIE

Puternica dramă sentimentală din viața fetelor

De Joi Premieră pentru copii buni și ascultători, pentru adulți și bătrâni

PAT și PATACHON in

CAVALERII VESELI

filmul hazului și a răsului cu lacrimi.

E. DOMBI

Lustruitor de sticlă și oglinzi

ARAD, Piața Avram Iancu Nr. 16

Cinema URANIA Arad

Telefon: 12-32,
Cinema de premieră

AZI!

Senzaționalul film de circ a studiourilor germane

Circul Renz

cu: Rene Deltgen, Angelika Hauff,
Paul Klinger

Repr. la 3, 5, 7 și 9

SZEGFU MAXIMILIAN

ARAD, Str. Brătianu Nr. 7, tel. 11-44

MAGAZIN SPECIAL ASORTAT CU MAȘINI DE SCRIS ȘI TOCURI REZERVORE, IDEM EXECUTĂ REPARAȚIUNI DIFERITE IN ACEASTA BRANȘĂ.

Cinema ROYAL Arad

Telefon: 19-33

Difuzarea sonoră — Excelență
Sala bine încălzită

Azi

Salamea

O grandioasă realizare a studiourilor italiene care va uimi tot Aradul

Repr. la orele 3, 5, 7 și 9

Râjnitoare de zahăr și coloniale

RIEDL FRANCISC

ARAD, Strada Eminescu Nr. 24-27

DAUA prezentă pretutindeni

Concertul muzicii militare dela Arad

Ca și în alte împrejurări așa și de data aceasta concertul muzicii militare din garisona noastră dirijat de excelentul dirigent, d. locot. I. R. Botto, care a avut loc în sala teatrului comunal în fața unui mare numeros auditoriu sa' terminat cu un mai frumos succes.

Publicul prezent la această frumoasă manifestare muzicală a aplaudat foarte călduros punctele din program, precum și pe conducător și dirigitor. Programul dela marea a început cu Imnul Regal, după care a urmat uvertura „Egmont” de Beethoven, apoi d. profesor Cornel Givulescu de la Timișoara a ținut a foarte interesantă conferință tratând subiectul „Viața, operele și specificul muzicii lui Beethoven”, conferință mult gustată de către cei prezenți pentru ineditul ei și pentru felul cum a fost spusă. A urmat apoi bucata „Simfonia a doua în Do minor de Beethoven, care a reieșit aplauze unanime.

În apela a doua a programului s'a cântat „Cavalcada Walkirelor” de Wagner, apoi mai multe puncte ușoare, care s'au sculat de sincera apreciere a întregii asistențe. Au plăcut mai ales bucățile românești și acelea cântate și de către corul muzical. Un punct strălucit din program l-a reprezentat marșul „Murim sau Invingem” compoziția dlui I. R. Botto, care este de altfel marșul Brigăzii I-a de infanterie, căreia i-a fost dedicat de către autor. Frumosul program s'a încheiat cu Imnul românesc „Deșteaptă-te Române” de compozitorul Mureșanu.

Concertul muzicii militare a recoltat și cum aceleași sincere și neprecupțite aplauze ca și în trecut. Felicităm sincer atât pe dirigitor, cât și pe executorii pentru minunata producțiune muzicală pe care ne-au oferit-o.

Un elev din Arad omorât de o grenadă

Măști înainte de amiază, pe malul Murașului, în apropiere de Uzina de Apă, tânărul Petru Windholz, de 17 ani, elev în clasa VII-a a liceului evreiesc, în timp ce se plimba cu amicul său Emeric Kardoș, din aceeași clasă, a găsit o grenadă. Petre Windholz, în loc să anunțe acest lucru, a început să dea cu piciorul în ea ca într'o minge. După ce a lovit-o de câte-va ori, grenada s'a izbit de o piatră și a explodat.

În urma exploziei Petre Windholz a fost omorât instantaneu, iar Emeric Kardoș s'a ales cu un picior rupt și cu mai multe răni la cap și la brațe. Cercetările poliției au stabilit că nenorocirea s'a întâmplat din neglijența lui Petre Windholz, care, de altfel, împreună cu Emeric Kardoș au tras la fit dela școală.

Din Bârna-Severin

Cercul cultural „Valea Sărafului” de sub conducerea inv. N. Mihălescu, desfășoară o prodigioasă activitate culturală în masa poporului de pe această vale. Astfel Duminecă 19 crt. a avut loc o reușită șezătoare în com. Bârna, la care au luat parte: Inv. N. Mihălescu președintele, Pogănești, Roșoga-Jurești, Derșidan-Sărăzani, Albu-Boțești, Craloviceanu-Pogănești, Dan-Drinova, Hațegan-Bârna, preoții: Cojocaru-Jurești, Drăgoicea-Drinova, Marinescu-Pogănești, Stamote-Sărăzani, Miloș-Bârna, notarul Săbău, Jand. Plut, Craloviceanu, Serg. maj. Cionac, ș. a. După săvârșirea vecerniei, unde a predicat preotul Miloș despre „Rolul bisericii ortodoxe” mulțimea s'a îndreptat spre școală unde a avut loc desfășurarea unui program artistic-cultural organizat de Dra Inv. Hațegan Elena. Au conferențiat inv. Roșoga despre „Unire și binefacerile ei” și preotul Drăgoicea despre „Războiul nostru sfânt, și datoria ceasului de față”. Șezătoarea s'a terminat prin câteva cuvinte de îmbărbătare și sfaturi date de inv. Mihălescu. Și-au dat concursul la reușită: Dra Inv. Hațegan E. având colaborarea preotului Miloș I. și notarului Săbău Al.

Viața meseriașilor și comercianților români la Ciacova

În cei 25 ani dela Unirea cea Mare, viața meseriașilor și comercianților români a progresat foarte puțin în raport cu ce a fost înainte de Unire. Și azi meseriile și comerțul se află deșinate într'o măsură destul de mare de străini.

Următoarea statistică ne poate pune în situația să cunoaștem în ce măsură comerțul și meseriile se află în mâna românească.

Repartizați pe bresle sunt: Comercianți băcănari: 10 dintre cari Români 1; Manufacturiști: 6, Români cu prăvălie 1, ambulant 1; comercianți de fierărie: 2, nici un Român; comercianți de sticlărie: 1 străin; depozit de cherestea: 2, 1 Român (reprezentanța comerțului de lemn din București); depozit de lemne: 2, nici un Român; atelier de croitorie: 7, 4 Români; măcelari, Români 2, dintre care unul cu atelier; atelier de dărăcit: 2, 1 Român; atelier de reparat mașini: 1 străin; ferestre acționate de motor: 1 Român; mecanici fără atelier: 2 Români, 7 străini; pantofari: 7, toți străini; ceasornicari: 2 străini; fierari: 3, 1 Român; rotari: 2, nici un Român; dogari: 2, nici un Român; brâuari: 2, 1 Român; frânghieri: 2 străini; tâmplari: 5, 1 Român; argășitor: 2, 1 Român; opincari: 4, 1 Român; zugrăvi: 3, 1 Român; cojocari: 4, 2 Români; tinichigii: 2 străini; antreprenori zidari: 3, 1 Român.

Totuși o constatare îmbucurătoare am putut afla la unicul comerciant român de manufactură, care din comerciant ambulant prin târguri și-a putut înghetă o mică prăvălie, ca apoi odată cu retragerea brevetelor din mâinile evreilor să-i reușească să scoată pe unicul evreu manufacturișt și să-i ia locul. Pentru această reușită, comerciantul Grigorie Sculian — oăci de el este vorba — a trebuit să dea o luptă pe viața și pe moarte cu ceilalți manufacturiști străini, cari voiau cu orice preț, să ia locul evreului. Remarcăm acest fapt, deoarece comerciantul Grigorie Sculian, de-o onestitate și corectitudine exemplară i-a reușit acest lucru numai cu propriile sale puteri, fără ajutor bănesc dela Românzare.

În localitate mai avem un manufacturist român, care se ocupă cu comerțul ambulant. Iată însă, că datorită față de Patrie și Neam, l-a făcut să nu-și poată exercita comerțul, nemai vorbind de-o înghetare a unei mici prăvălioare. Pentru încurajarea acestui element, care în loc să se fi îmbogățit, ca mulți alții, de pe urma războiului, a știut să înfrunte moartea la Stalingrad, Harcov, pe Don, în Crimeea, ar trebui să se găsească mijloace pentru ajutorarea acestui Românăș, din partea Institutelor de Credit Românești, unându-i la dispoziție creditele necesare pentru continuarea comerțului său prin înghetarea unei prăvălioare.

Preoții și învățătorii, prin conferințe și orice alt contact, cu lumea satelor, să aibe în vedere tot timpul ce-a îndruma tineretul cu carte și la meserii. Căci ce am putut constata: din cei 84 elevi ucenici la școala din Ciacova, abia o cincime sunt Români, între cari unul cu 4 cl. sec., 2 cu 7 cl. prim., iar restul cu 4 și mai puțin clase, între aceștia elemente dintre cele mai slabe.

Să fie sfătuită populația satului să se lase de principiu că un copil din care nu poți face nimic, nu-i bun decât de ucenic pentru că din unul ca acesta numai comerciant, sau meseriaș bun nu faci. Iată repartiziția pe bresle a celor 17 elevi ucenici Români: 2 electricieni la Uzina electrică, 1 la atelier de reparat mașini, 4 la croitorie, 1 la băcănie, 2 pantofari, 2 măcelari, 1 frizeri, 1 frânghier. Proporția fiind de o cincime, între aceștia nu vedem să fi îmbrățișat toate breslele, nici chiar cele mai rentabile. Chiar și dintre aceștia, foarte puțini vor fi de aceea, zari să fie în stare să-și conducă meseria pe cont propriu, motivele: cele enumerate mai sus.

În concluzie, credem nimerit: 1. ca pentru ajungerea scopului urmărit e necesar, ca toate elementele mai răscarue, să fie încurajate din partea Creditului Industrial cu acordare de credite pe termene cât mai lungi posibile și în condițiuni cât mai avantajoase. Acest lucru este foarte evident astăzi, deoarece aceștia vor fi chemați să umple golurile ivite prin moartea celor depe front. 2. Să fie impuși la impozite cât mai mici într'un gir de mai mulți ani, ca acestea să nu fie o sarcină prea mare. 3. Să se organizeze pe centre de plășă cursuri serale de perfecționare și înprospătarea cunoștințelor prin participarea economiștilor dela Centrele județene. 4. Sporin moral și material din partea publicului românesc prin cumpărări și angajări de lucrări, mural dela Români. Pr N. P.

Serbare culturală la Industria Lânei din Timișoara

O impresionantă serbare culturală s'a desfășurat Duminecă după amiază la Industria Lânei din localitate în cadrul Organizației „MUNCA și LUMINA”. Convinși cu desăvârșire de utilitatea artistică și națională a acestor serbare de lumină și de armonii sufletești — muncitorii Fabricii, împreună cu funcționarii, au umplut în întregime imensa sală a apreturii, unde a avut loc această memorabilă șezătoare. Acum personalul fabricii vine cu bucurie la aceste serbare, pentru că vede cât de atractive și înălțătoare sunt ele.

Corul fabricii, unul dintre cele mai evoluat coruri din țara noastră, condus și instruit de harajicul și talentatul prof. artist d. Caius Șevici, a deschis serbarea cu Imnul Regal după care au fost executate într'un stil de mare artă corală mai multe cântări populare: Iancu la Turda, Hora Severinului, Mândruțița din Ardeal, Deșteaptă-te Române și altele.

Comandantul militar al întreprinderii d. Lt. Colonel Gr. Mihălescu a ținut o conferință de o importanță sugestivă, atât ca subiect cât și ca expunere, frumoasă, părintească, convingătoare. Conferențiarul a arătat suferințele muncitorilor în timpul

trecute, când ei nu erau socotiți decât ca instrumente de câștig ale patronilor. Acum muncitorul are, mai ales în țara noastră, o situație umană și plină de demnitate. El este socotit membru al marelui familii românești și fiu prețuit al Patriei. El dispune de toată libertatea de a prospera în cultură și conferențiarul a arătat cu o elocință caldă și realistă, transformările pe care le realizează cultura în viața muncitorului. A scos în evidență utilitatea morală, artistică și patriotică a șezătorilor literare, a bibliotecilor, a conferințelor și a tuturor felurilor de educație națională a muncitorilor. Conferința a fost ascultată cu multă atenție și cu o mare însuflețire.

D. Dinis Ana I. Stolca și alții au recitat poezii din autorii noștri clasici. Artizii dela Opera și Teatrul Național d. Părăianu, d. Ionel Trinea au dat multe plăcere și emoții cu aria lor frumoasă și atractivă executată. Dansuri naționale. Din urma de holat a Fabricii, condusă de d. Dr. Praterius Mintzmann, funcționara atletică a întreprinderii, au executat dansuri naționale cu un simț artistic înălțător și primitor. Tâncăștii a fost reprezentată de d. Dr. Vin Derșidan. Subdirectorul întreprinderii

SPORT

Crossul muncitoresc a re-purtat un succes deplin

Dumineca înainte de masă a avut loc în jurul Arenei Electrice, și prin pădurea Casa Verde, întrecerea de alergare pe teren variat a angajaților din întreprinderile locale.

Atât numărul mare al participanților — au fost reprezentate fabricile Teba, U. B. T., I. T. A. S., Dermata; Dura; Industria Română de piele, Vantum, și I. E. T. — cât și pasivitatea cu care s'au disputat întrecerile au însemnat un excepțional succes, care a satisfăcut pe deplin atât Inspectoratul Muncii cât și Comisia de atletism, cari au girat organizarea.

Comportarea tinerilor atleți promite că în Dumineca viitoare, când se va alerga concursul „Traversarea Timișoarei” sportul să înregistreze un non succes propagandistic.

Rezultatele tehnice:
Fete. Distanța cea. 1200 m.: 1. Tamara (Ind. Rom. Piele) 6 m. 2 sec. 2. Hicarda (Teba). 3. Romanov (Teba). 4. Törfer (I. R. P.). 5. Metesan (I. R. P.).
Băieți. Distanța cea. 1200 m.: 1. Filipșas Alex. 5 m.; 2. Jurca Sabin; 3. Lazăr Ioan; 4. Mărgineanu Alexandru; 5. Radoniș Ionel. tot I. E. T.

Juniori. Distanța cea. 2500 m. Cursa a fost câștigată în afară de concurs de Rachici (C. S. Banatul), cjakamentul oficial fiind următorul: 1. Carre (Alimentarea cu apă) 5 m. 20 sec.; 2. Roman Aurel (Al. apă); 3. Poloni Ioan (U. B. T.); 4. Fekete Martin (U. B. T.); 5. Bogar Andrei (U. B. T.); 6. Calotchi Andrel (U. B. T.); 7. Rodeanu Ștefan (Ind. Fele); 8. Manzur Moise (Dermata); 9. Licher Ladislau (U. B. T.); 10. Cazan Anton (Alș apă); 11. Bajdoe Găvrilă (Al. apă); 12. Corca Andrei (U. B. T.); 13. Iancu Mreca (I. E. T.); 14. Seb Toma (Dermata); 15. Morari Matei (I. E. T.); 16. Trif Gheorghe (Dermata); 17. Stoica Silviu (Dermata); 18. Petro-măneanu Petru (Dura); 19. Radașăter Iuliu (Wanium); 20. Toth Ștefan (Dura).

Clasamentul pe echipe: 1. Uzinele Bozszak Timișoara (32 p.); 2. Alimentarea cu apă (55 p.); 3. Dermata (89 p.); 4. Uzinele Dura (127 p.); 5. Industria Rom. de piele (132 p.); 6. Firma Wantium (138 p.) și 7. Întreprinderile Electromecanice Timișoara (141 puncte).

Astfel Cupa Ligii Navale Române, oferită în memoria marinărilor eroi, prin d. Despot Eftimie, a revenit Uninelor Bozsak. Primiti trei clasări au fost distinsi cu plăchetele Inspectoratului Muncii, iar primiti zece individuali și primele trei echipe au primit diploma Comisiei de Atletism.

Campionatul oficial de tir al Politehnicei pe luna martie 1944

În urma rodnicelor străduințe deosebite d. medic primar dr. Const. Popescu, președintele secției de tir al Politehnicei, în ziua de Duminecă, 26 I. c. a avut loc tradiționalul campionat anual de tir, care s'a bucurat de un desăvârșit succes, remarcându-se în special rezultatul primului clasat, d. Popescu Teodor, care a atins recordul stabilit până în prezent în acest poligon: 84/100 puncte. Iată rezultatele primilor 5 din clasament: 1. Popescu Teodor 84/100; 2. Keller Gheorghe 80/100; 3. Oprin Tiberiu 74/100; 4. Micociu Iosif 71/100; 5. Demjan Viorel 69/100.

Frumoasele rezultate obținute evidențiază progresul simțitor ce s'a realizat față de concursurile și campionatele precedente. Primiti trei clasări li s'au distribuit diplom (iar un singur pentru campion o stea de șampion).

ULTIMA ORA

Sectoarele frontului de Răsărit

Evacuarea orașelor Balta și Proscurov. Agitații în America împotriva politicii de duplicitate a lui Stalin

Situația fronturilor

Una curierul general al Führerului
la marșul comandament al forțelor
armate germane comunica:

Pe bugul ucrainean central au avut
grea un nou atacurile și încercările de
trece ale sovieticilor.

Între Pervomaisk și Balta, trupele ar-
mate și ale armatei SS au respins pu-
ternice atacurile ale sovieticilor. Pe Ar-
triu central, presiunea inamicului a
crescut. Escadrile de avioane de apă
germane au cauzat inamicului, care în-
vintează, pierderi simțitoare.

În regiunea mlaștinilor Pripet au dat
grea noi și repetate atacuri ale inamicu-
lui, date între Styr și G. y. Între N. pru
și Tsunissy, bolșevicii au continuat, cu
puternice forțe, încercările de stră-
ngere. Ei au fost respinși în lupte
grele de bravi grenadieri germani care
au colaborat cu aviația germană.

In luptele din ultimele două zile, in-
amicul a pierdut aici peste 3500 morți 39
tancuri, 42 tunuri și numeroase alte ar-
me.

În spațiul de la sud-est de Ostrow vo-
luntarii letoni SS, împreună cu trupele
germane, au respins asidul rai multor
divizii inamice. O pătrundere locală a
fost zăvornică.

Pe frontul de la Narva, grenadierii
germani, sprijiniți în mod strălucit de
artilerie, tancuri, aruncătoare de ceață
și avioane de luptă, au străvins poziții
bine fortificate ale inamicului și au cu-
rățit o pătrundere.

În Italia se anunță numai activitate
reciprocă de recunoaștere și ieșoc
Pe coasta răsăriteană a golfului de la
Genova a fost ucis un pichet de comandă
nordamerican, care au debarcat la nord-
vest de La Spezia.

522.282 clădiri din Franța
distrușe de bombardamente

Vichy, 28 (Ep.) — Atacurile teroriste
anglo-americane au atins până la 1 Ian-
uarie 1944, 8000 localități franceze.

După constatarea de până acum au
fost distrușe 522.282 clădiri.

India națională luptă
aiături de Japonia

Tokio, 28 (Rador). — Corespondentul
agenției DNB anunță:

Receputând la mesajul generalului
Tojo, dat cu ocazia trecerii frontierei In-
diană de către armata națională indiană
d. Subhas Chandra Bose a adresat pri-
mul și ministrului al Japoniei o telegramă
în care înpre scrie:

„Împreună cu trupele japoneze vom
nimici pe inamicul comun anglo-ameri-
can.

În numele poporului indian și al ar-
matei naționale indiene care luptă pentru
realizarea dorinței lor de independență
țin să exprim recunoștința noastră
pentru sprijinul pe care guvernul japonez
este gata să ni-l dea. Suntem ferm hotărâți
să luptăm cu trupele japoneze până
la victoria totală”.

Ofițeri japonezi au vizitat
unități germane de pe coasta franceză

Vichy, 28 (Rador) — Corespondentul
agenției DNB transmite:

Reprezentantul militar al Japoniei pe

lângă guvernul francez, ambasadorul
Mitani și atașatul militar japonez au so-
sit zilele acestea la o armată germană
care asigură apărarea coastei franceze
din spre Mediterana.

Ofițerii japonezi au inspectat instala-
țiile defensive și au putut să se convingă

Un vas turc scufundat de un submarin

Istanbul, 28 (Rador). — Coresponden-
tul agenției DNB transmite:

După cum anunță câteva ziare din
Istanbul, vasul cu motor turc „Dinci”
care era încărcat cu ciment a fost atăcat

de soldații germani, care de 18 luni asi-
gură paza în această parte a Europei au
profitat de timp pentru a stabili o întări-
tura capabilă să apere această coastă
împotriva oricărei încercări de debarcare
de la partea nord-americanilor.

În regiunea Iskenderum de către un sub-
marin care a tras asupra lui cu armele de
bord și a lansat torpile.

Vasul a fost scufundat, membrii echi-
pajului însă au putut să ajungă la coastă.

Caracterizarea frontului de Răsărit

Berlin, 28. (prin telefon). Evenimen-
tele de pe aripa de sud sunt în continuare
interesante. Diferența în lupte
precum și evenimentele de se desfa-
șară pe aripa stăruie este caracterizată
de comunicările militare germane care
au anunțat evacuarea orașelor Balta și
Proscurov. Situația poate fi caracteri-
zată prin următoarele: Pe aripa de sud
a frontului din răsărit s-au cristalizat
trei mari sectoare. Fiecare din aceste
sectoare poartă un caracter deosebit.

1) Sectorul de sud de la Nicolaev pâ-
nă în regiunea Pervomaisk formează a-
ripa dreaptă germană a frontului de
sud. Acest sector are o extindere de
exact 200 kilometri. Trupele germane
se găsesc pe Bug și au în mână câteva
capete de pod la est de Bug. Operați-
unile rusești decurg aici de un timp în-
coace în mod staționar. Comandamen-
tul sovietic nu a reușit să spulbere cape-
tele de pod germane și nici să forțeze
Bugul în acest sector.

2) Sectorul central de pe fron-
tul Bugului se desfășoară din regiunea
de la nord de Pervomaisk în spre vest,
prin Balta a căruia evacuare a fost co-
municată de înaltul comandament ger-
man. De aici apoi frontul merge în spre
vest paralel către Bug până în regiunea
Tarnopol. Acest sector central are o
extindere de 400 de kilometri. Luptele

de aici au caracterul unei bălăli mo-
bile. În cadrul acestui sector pentru
moment au loc trei atacuri sovietice de
mare amploare.

3) Al treilea sector de pe aripa de sud
a frontului din răsărit pornește din re-
giunea Tarnopol până în regiunea Kovel,
trecând apoi spre răsărit până în regi-
unea Styr și Goriu.

Acest sector are o extindere de 300 ki-
lometri. Luptele în general au un caracte-
r staționar. Nici unde stăruie bolșe-
vică nu a câștigat teren. Față de aces-
ta, în acest sector este de remarcat o pu-
ternică contrapresiune germană care a
avut ca rezultat la nord de Kovel succe-
se germane. Luptele din celelalte sectoa-
re ale frontului din răsărit nu se pot
compara în intențitate și importanță cu
cele de pe aripa de sud deși bolșevicii au
pus în linie numeroase divizii.

În sectorul central rușii încearcă să
străpungă frontul german în două locuri
și anume la Cianssi și la sud-est de Mo-
ghilev unde au aruncat în luptă 9 divizii
și 3 brigăzi blindate.

FRONTUL ITALIAN

În Italia s'a desfășurat numai activi-
tate de șoc, deși semnele arată că bri-
tanicii și americanii sunt nevoiți să facă
regrupări pe frontul de la Cassino, car-
urmează să servească la pregătirea unor
noi atacuri de mare amploare.

Avioane germane au bombardat portul Bristol

BERLIN, 28 (Rador). — Aviația ger-
mană a efectuat un nou atac violent în
contra obiectivelor din Anglia.

Spre miezul nopții avioane grele de
luptă germane în număr remarcabil de
mare, venind din spre Canalul Mânecii
au efectuat un raid deasupra comitate-
lor meridionale engleze. Obiectivul prin-
cipal al formațiunilor germane de data
această nu a fost Londra ci Sud-Vestul
Angliei. Atacul a durat mai mult de jumă-
tate de oră. Au fost provocate vaste
incendii după cum anunță rapoartele
aviatorilor germani, cari sau reîntors la
bazele lor de plecare.

În noaptea de Luni spre Marți forma-
țiunile de avioane grele de luptă germa-
ne operând o incursiune asupra Ang-
liei în vederea unei acțiuni de mare an-
vergură și-au îndreptat atacurile lor im-
potriva unor obiective importante. Du-
pă ultimele știri sosite, marea număr
de avioane germane, cari au luat parte
la această incursiune au atăcat mai ales
portul englez Bristol, unde au fost arun-
cate mari cantități de bombe explozibile
de calibrul greu și miile de bombe incen-
diare. Acest atac masiv a durat aproape
jumătate de oră.

„Dracii verzi” opresc la Monte Cassino pe neozelandezi

Geneva, 28 (Rador). — Coresponden-
tul agenției DNB transmite:

Criticul militar al ziarului „Nordame-
rican Herald Tribune” scrie între altele

Agitații în America împotriva duplicității politicii lui Stalin

LISABONA, 28 (Tp.) — Agitații
pentru alegeri din America explozează
din abundență pentru scopurile lor ne-
aplicarea Chartei Atlanticului. Din acest
motiv este adeseori foarte greu să se
facă deosebire între revoita justificată
și desfășurarea politicii lui Roosevelt.
În timp ce o delegație protestă în fața
lui Cordell Hull împotriva trădării Ang-
liei și Americii față de națiunile mici
și a declarat că ne băgarea în seamă a

Chartei Atlanticului prezintă pentru
poporul american o mare grijă, un grup
de 52 personalități conducătoare ameri-
cane între cari ziariști și profesori au
publicat un apel înflăcărat către guver-
nele englez și american, cerând să se pu-
nă capăt imediat bunăvoinței față de
prezențele Moscovei. Semnatarii acestui
apel mult discutat în America se în-
dreaptă cu cuvinte asure împotriva du-
plicității politicii lui Stalin, care nu nu-

că Muntele Cassino a distrus pentru po-
zoarele anglo-saxone și marea iluzie ca
a putea obține victoria numai cu ajuto-
rul maselor de avioane.

După ce 520 avioane aliate au efec-
tuat în ziua de 15 Martie de dimineață
până la amiaza, cel mai mare atac aerian
care a avut loc în istoria bataliei pentru
Cassino și după ce imediat artileria
anglo-saxona a bombardat de timp de
două ore orașul, trupele neo-zeelandeze
s'au isbit cu prilejul încercării de a lua cu
asalt această localitate, de aceeași re-
zistență ce li s'a opus până acum.

Această performanță de necrezut a di-
viziei 1-a parașutiștilor germani, care au
primit în St. Unite, porecla de „dracii
verzi” este considerată ca atât de nevero-
similă încât unii cred că este vorba de
vrăjitorie.

Noi atacuri teroriste asupra unor orașe din Dalmația

Zagreb, 28 (tp.) — Acțiunile împotriva
partizanilor sunt continuate cu suc-
ces.

Avioane teroriste anglo-americane au
aruncat bombe asupra unui oraș din
Dalmația și au atăcat cu armele de bord
și mitralierele populația civilă. Două
persoane au fost ucise și șapte greu ră-
nite.

Grup de americani ni- micit de trupele germane

București, 28. — S. P. P. transmite:
Un mic grup american de „Comando”
debarcat pe coasta de răsărit a golfului
Geneva, a fost nimicit de trupele ger-
mane.

Comuniști în comitetul lui De Gaulle

Geneva, 28 (Rador). — O știre din
Londra, semnalată de agenția DNB co-
munică din Alger ce scrie ziarul „Daily
Worker”. Generalul De Gaulle, va relua
Marți negocierile cu comuniștii, cu pri-
vire la intrarea acestora în comitetul de
eliberare.

După câte se afirmă generalul De
Gaulle, va alege personal pe comuniștii,
pe care speră să-i determine să înre în
Comitetul sau, cu asentimentul prealabil
conducerii partidului comunist.

Neînțelegerile dintre d. Eden și Hull

Geneva, 28 (Rador). — O știre din
Newyork semnalată de corespondența
agenției DNB anunță, că d. Sumner Wel-
les, consilier și amic intim al președin-
telui Roosevelt, specialist în chestiunile
de politică externă este atât de supărat
de faptul că d. Roosevelt ia lăsat în um-
bră sprijinind actualmente pe d. Hull, în-
cât el ajută pe d. Wendell Willkie, înami-
cul președintelui Roosevelt la redacta-
rea discursurilor sale privitoare la poli-
tica externă.